UNIDADE POLICIA NACIONAL ADSCRITA Á COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA (UPA)

MEMORIA 2023

UPA GALICIA

ÍNDICE

1. - -INTRODUCIÓN

2. - TRAXECTORIA E MARCO NORMATIVO

3. - COMPETENCIAS DESENVOLVIDAS

3.1.- SECCIÓN PROTECCIÓN:

3.1.1.- CENTRO DE MANDO INTEGRADO

3.1.2.- GRUPO SEGURIDADE ESTÁTICA

3.1.3.- GRUPO PROTECCIÓN

3.2.- EQUIPO DE RESPOSTA POLICIAL

3.3.- SECCIÓN INVESTIGACIÓN:

3.3.1.- SERVIZO DE ATENCIÓN A VÍTIMAS DE VIOLENCIA INTRAFAMILIAR E MENORES

3.3.2. GRUPO DE PROTECIÓN VÍTIMAS VIOLENCIA DE XENERO

3.3.3.- EQUIPO MULTIDISCIPLINAR DE INVESTIGACION DE LUMES

3.3.3.- SERVIZO DE PROTECCIÓN DO MEDIO NATURAL

3.3.4.- SERVIZO DE CAZA E PESCA FLUVIAL

3.3.5.- OUTRAS ACTUACIÓNS

3.4.- XESTIÓN TÉCNICA E DE PERSOAL

3.5.- POLICÍA COMUNITARIA

4. - ESTRUTURA DA UNIDADE

4.1.- XEFATURA DA UPA

4.2.- XEFATURAS PROVINCIAIS E LOCAL

5. - CATEGORÍAS, DISTINTIVOS E UNIFORMIDADE

6.- DISTRIBUCIÓN DO PERSOAL

6.1.- POSTOS DE TRABALLO

6.2.- POR SEXO, CATEGORÍA, DESTINO E IDADE.

7. – INFORMES SOBRE ACTIVIDADES DESENVOLVIDAS E DTOS ESTATÍSTICOS

7.1.- POLICÍA XUDICIAL

7.2.- MENORES

7.2.1 COLABORACIÓNS DA UPA COA CONSELLERÍA DE SANIDADE

7.2.2 GRUPOS DE PROTECIÓN VITIMAS VIOLENCIA DE XÉNERO UPAP

7.3.- POLICÍA ADMINISTRATIVA

7.3.1.- INFORME PLADIGA

7.3.2.- OUTRAS ACTIVIDADES EN DEFENSA DO MEDIO AMBIENTE NATURAL

7.3.2.1.- COLABORACIÓNS DA UPA COA CONSELLERÍA DE MEDIO RURAL

7.3.2.2.- COLABORACIÓNS DA UPA COA CONSELLERÍA DO MAR

7.3.2.3.- COLABORACIÓNS DA UPA COA CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E ORDENACIÓN DO TERRITORIO

7.4.- FESTA TAURINA DA PEREGRINA 2022

7.5.- INFORME CAMIÑO DE SANTIAGO

7.6.- POLICÍA DE SEGURIDADE

7.61.- PROTECCIÓN ESTÁTICA

7.6.2.- PROTECCIÓN DINÁMICA

7.7.- APOIO A INSTITUCIÓNS

7.8.-RELACIÓNS COA COMUNIDADE

8.- XESTIÓN DE RECURSOS

8.1.- XESTIÓN ECONÓMICA E TÉCNICA

8.2.- INFORMÁTICA, FORMACIÓN , TIRO

8.- OBXECTIVOS UPA 2023

1.- INTRODUCIÓN

1.- INTRODUCIÓN

No convencemento de que a función policial debe ter como principio inspirador a prestación dun servizo público de calidade, a Unidade da Policía Nacional Adscrita á Comunidade Autónoma de Galicia (UPA), dentro do seu ámbito competencial, deseña as súas actuacións consonte ás demandas e ás necesidades da sociedade galega, procurando adaptarse ao seu constante dinamismo e ás novas esixencias derivadas dun maior desenvolvemento e modernidade.

Con esta memoria a UPA pretende dar a coñecer a outras institucións e, en xeral, á sociedade galega as principais actuacións desenvolvidas ao longo do ano 2022, así como facer un resumo da estrutura da unidade policial, dos seus recursos humanos e materiais e do marco normativo no que se encadran as súas funcións.

A finalidade deste documento non se esgota en dar conta das actuacións realizadas pola UPA no ano 2023, tamén recolle os indicadores que permiten avaliar os distintos servizos prestados e o grao de cumprimento dos seus obxectivos, pretendendo converterse nun instrumento que afonde na calidade dos servizos da UPA e nos resultados acadados, así como avanzar nos obxectivos establecidos para o ano 2024.

Todo isto, nun claro desexo de total transparencia a prol dun acercamento á cidadanía galega, á que en definitiva serve e ante os que responde.

RESUMO DO ANO 2023

Este ano a UPA volveu a **Feira Internacional de Seguridade, Defensa e Emerxencias SEDEXPO**, celebrada no recinto feiral de Silleda.

Trátase dunha feira cun **marcado carácter internacional**, cos obxectivos de presentar ao mundo a **industria de Seguridade, Defensa e Emerxencias**, impulsar a súa presenza exterior e superar tódolos retos actuais, desenvolver novas capacidades e impulsar a investigación, así como promover o seu carácter dual e as súas aplicacións civís.

Na feira participou a Unidade cun stand no que se amosaban con medios materiais utilizados na investigación dos incendios forestais, contra o furtivismo e os delitos ambientais.

ENTREGA DAS MEDALLAS DA UPA

O Presidente da Xunta de Galicia, D. Alfonso Rueda, puxo en valor a entrega, a eficacia e o esforzo diario da Policía Adscrita na contribución a unha Galicia máis segura, en coordinación e colaboración coas restantes forzas e corpos de seguridade existentes na comunidade.

Así o destacou e tamén llo agradeceu expresamente na entrega de medallas e distintivos da Unidade do Corpo Nacional de Policía adscrita á Comunidade Autónoma (UPA) que no 2023 cumpriu 32 anos. "En Galicia estamos moi orgullosos de formar parte dunha nación que ten unha das súas expresións de unidade nas nosas forzas armadas e nos nosos corpos e forzas de seguridade do Estado", trasladou o mandatario galego nesta cerimonia, na que estivo acompañado polo vicepresidente primeiro e conselleiro da Presidencia, Xustiza e Deportes, Diego Calvo.

Na súa intervención, o presidente da Xunta lembrou que Galicia foi pioneira hai 32 anos en contar cunha unidade de policía adscrita, un camiño que despois continuarían outras comunidades. Rueda defendeu a creación deste corpo de seguridade para dar resposta á necesidade de servir e protexer mellor os galegos e galegas "en coordinación" e sen menoscabar as competencias dos restantes corpos e forzas de seguridade do Estado.

Distintivos e imposición de medallas

No acto, no que tamén interveu o comisario xefe da UPA, Jorge M. Rubal Pena impuxéronselles medallas de bronce a 15 policías por prestar os seus servizo por trinta anos na Unidade; entregóuselles os correspondentes diplomas de recoñecemento ao persoal da UPA con máis de 20 anos de servizo a 24 axentes; o distintivo de permanencia ao Inspector de Ourense, e déuselles dez distincións honoríficas a persoal alleo á Unidade de Policía Adscrita e dúas placas a Unidade de Intervención da Xefatura Superior de Policía de Galicia e ao Grupo UPR da Comisaría de Policía Nacional de Santiago de Compostela

Distincións honoríficas:

Xefe Superior de Policía de Galicia	D. Ramón Gómez Nieto
Xeral Zona G. C. Galicia.	D. Miguel Angél González Arias
Comisaria, Xefa da UPA Valencia	Dña Mari Sol Conde Fernández
Xefe Policía Local Santiago	D. José Ramón Silva Dieste
Tenente Coronel Infantaría Marina	D. Victor Hugo Blanco Urgorri
Inspector Xefe, Xefe Sección UDYCO	D. Juan José Castro García
Axente da Policía Marítima Portuguesa	Dña. Cristina Almeida
Director empresa Seguridade SASEGUR	D. Juan Carlos Vázquez Freire

Xefe Superior Galicia

Xeral Zona G. C. Galicia

Comisaria UPA Valencia

Todos os condecorados e autoridades

Ingreso Orde do Mérito Policial de Policía Nacional

En Orde Xeral número 2673 de 13 de setembro de 2023, do Ministerio do Interior, publicouse a lista pola que se concede o ingreso na Orde do Mérito Policial, a funcionarios do Corpo Nacional de Policía e persoa allea á Corporación, condecoracións que foron entregadas no dia dos Anxos Custodios, o 2 de outubro do 2023.

En total foron condecorados 11 policías da Unidade de todas as sedes, dúas delas por feito concreto e o resto por traxectoria persoal. Ademais, como persoal alleo á Policía Nacional, e a proposta da UPA, foi condecorada Dona María del Carmen Eiró Bouza, Fiscal de Medio Ambiente de Galicia

XVII Premio Clara Campoamor a UPA por parte do Concello de Ourense

O Concello de Ourense entregou o XVII Premio Clara Campoamor ás forzas e corpos de seguridade da provincia polo seu esforzo e profesionalidade na atención ás vítimas de violencia de xénero.

O Concello de Ourense fixo entrega o 9 de marzo do XVII Premio Clara Campoamor á igualdade de oportunidades ás Forzas e Corpos de Seguridade da provincia de Ourense, concretamente ás e aos axentes da UFAM (Unidade de Familia e Atención á Muller) da Policía Nacional, EMUME (Equipo de Muller e Menor) da Garda Civil, Grupo VIOXEN da Unidade de Policía Nacional Adscrita á Comunidade Autónoma de Galicia e ás Policías Locais incorporadas ao Sistema Viogén. A entrega do premio tivo lugar no Liceo, nun acto que contou coa asistencia do alcalde de Ourense, Gonzalo Pérez Jácome.

O galardón recoñece "o esforzo e profesionalidade mostrados no desempeño da atención e seguimento das vítimas de violencia de xénero da provincia de Ourense e que, co seu constante e esixente dedicación, tentan mitigar a escaseza de recursos

na nosa contorna nesta materia". O xurado do premio quere que este recoñecemento "sirva de aliciente e de reforzo ás e aos axentes referenciados, polo bo traballo desenvolvido ao longo dos anos, velando sempre polo interese das mulleres en situación de violencia machista, garantindo a súa seguridade e a confidencialidade e acompañando de preto o proceso destas usuarias ata que logran normalizar a súa situación persoal, familiar e sociolaboral lonxe dos agresores".

Relevo na Xefatura Provincial de Ourense

O 3 de xullo tomou posesión como Xefe Provincial de Ourense o Inspector Xefe **D. Breogán Rivo Iglesias** quen substituíu no seu posto ao Subinspector D. Miguel Mojón Lamas que o desempeñaba de forma accidental.

DIVISIÓN DE OPERACIÓNS ETRANSFORMACIÓN DIXITAL

A Orde INT/859/2023, do 21 de xullo da Dirección Xeral da Policía desenvolve a estrutura orgánica e funcións dos servizos centrais e territoriais, entre as que se atopa a División de Operacións e Transformación Dixital (DOTD), da que agora dependen as Unidades Adscritas e as Unidades de Cooperación Policial.

Esta División é a responsable da coordinación, xestión e supervisión da actividade operativa e da planificación estratéxica da transformación dixital na organización policial, desenvolvendo estes labores en apoio á Dirección Adxunta Operativa.

Esta concepción da coordinación operativa e a súa xestión e supervisión esténdese tamén a aquelas unidades de Policía Nacional focalizadas en departamentos

estratéxicos do Estado ou con dependencia funcional compartida coas administracións territoriais, como son as Comisarías Especiais nas máis altas institucións do Estado, as Unidades Adscritas ás CC.AA. ou as Unidades de Cooperación Policial coas CC.AA., coas que se establecen convenios respecto diso.

Como en anos anteriores o 2023 comezou coa finalidade da consecución dos ***obxectivos marcados para o ano 2023*** en especial a asunción de novas competencias e a especialización por unha maior eficiencia e eficacia, o que ten permitido manter os niveis de calidade na prestación do servizo.
Obxectivos que abarcaban todas as áreas nas que a unidade ten competencias polo que no ano 2023, foi necesario establecer unha serie de prioridades en canto ás tarefas a desenvolver, de xeito que se dera resposta policial en primeiro lugar a aquelas cuestións máis sensibles e máis importantes, tanto para o Goberno galego como para a cidadanía.

O ano 2023 continuou coa tendencia descendente do número de funcionarios que padecemos nos últimos anos, e a potenciación de determinados servizos operativos, especialmente relacionados coa **prevención e investigación de incendios forestais, a loita contra o furtivismo e o marisqueo ilegal, e a consolidación dos grupos de protección ás vítimas da violencia de xénero (VIOXEN) así como a protección dos diferentes camiños de Santiago.**

Dende a Xunta a loita contra a ***violencia de xénero*** é unha prioridade, traballando sempre dende todos os frontes pola igualdade de xénero, tanto no ámbito educativo como fomentando a conciliación familiar, apoiando ás mulleres e ofrecendo asesoramento psicolóxico, legal e formación, así como axudas económicas.

Durante o ano, o número de **vítimas activas**, protexidas pola Unidade no sistema de protección variou dende as 271 cas que comezou xaneiro ata as **284 mulleres protexidas por esta unidade a 31 de decembro de 2023.**

NO 2023, como en anos anteriores, tivo especial importancia a colaboración no **Plan de Loita contra Incendios Forestais de Galicia (PLADIGA)**, con patrullas especiais de vixilancia en zonas forestais, control de queimas, talas, plantacións, pastos en zonas afectadas polos lumes e seguimento de zonas queimadas. Así como a investigación de incendios, mediante inspeccións oculares; captación de información e colaboración e coordinación cos distritos forestais e de servizos contra incendios, Garda Civil, Policías Locais

Comité Integrado de Prevención de Incendios de Galicia (CIPIG)

O vicepresidente primeiro e conselleiro de Presidencia, Xustiza e Deportes, Diego Calvo, e o conselleiro do Medio Rural, José González, participaron na reunión do Comité Integrado de Prevención de Incendios de Galicia (CIPIG) para o ano 2023. Este órgano, está operativo dende o 1 de xullo ata o 30 de setembro. Ten como finalidade coordinar as actuacións da Xunta e do Goberno central en materia de prevención e loita contra os incendios forestais na comunidade galega, co fin de sumar sinerxías e anticiparse aos lumes.

No CIPIG participaron ademais, de xeito presencial ou por videoconferencia, a subdelegada do Goberno na Coruña, María Rivas; o xefe superior da Policía Nacional en Galicia, Ramón Gómez Nieto; o comisario xefe da Unidade Policia Adscrita, Jorge M. Rubal Pena; o xefe da XV Zona da Garda Civil en Galicia, Miguel González Arias; xunto con representantes do Ministerio do Interior; do

Ministerio de Defensa e do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico.

Entre os medios mobilizados que dependen da Vicepresidencia Primeira, inclúense 225 efectivos da UPA para a investigación e prevención de incendios forestais e 114 vehículos.

Xunto a todos eles traballaron axentes do Corpo Nacional de Policía na **Operación Lumes**, cun equipo multidisciplinar composto por expertos en investigación de incendios de Policía Xudicial e especialistas de Policía Científica

A Unidade de PN Adscrita á Xunta de Galicia desenvolveu unha activa colaboración con distintos departamentos da Consellería de Medio Rural, que se ven acentuando nos derradeiros tempos.

Este cometido realízase durante todo o ano, potenciándose nos meses especialmente críticos de xullo, agosto, setembro e outubro (campaña de verán) ademais das épocas excepcionais de vagas de lumes.

Como resumo do traballo levado a cabo pola unidade en materia de investigación de incendios ao longo do ano 2023, a unidade **detivo a un total de 24 persoas como presuntos autores.**

No 2023 continuaron os traballos de colaboración entre a Unidade e as distintas Consellerías da Xunta de Galicia

Así coa **Consellería de Medio Ambiente, Territorio e vivenda, actuacións da Unidade** relacionadas con aspectos como a **inspección de augas, a urbanística e a ambiental**, e nas materias da competencia da **Axencia de Protección da Legalidade Urbanística** continuaron os apoios en paralizacións, en demolicións e vixilancia ao Patrimonio Histórico.

Destaca a colaboración coa Consellería de Medio Ambiente en temas de ***residuos sólidos urbanos*** (RSU), investigación no sector da distribución de ***pneumáticos*** , elaboración dun censo de puntos de ***vertidos*** incontrolados (PVI), tratamento dos ***lodos***, residuos de construción e demolición (**RCD),** residuos de ***plásticos agrarios*****,** á inspección de ***talleres*** (control documental e tratamento de residuos), control e vixilancia de ***augas*** continentais e

costeiras: vertidos industriais, xurros e captacións, inspeccións de puntos limpos

En colaboración **coa Consellería do Medio Rural:** ***feiras e mercados*****,** inspección do ***transporte animal***, residuos de ***subprodutos animais*** non destinados ao consumo humano (Sandach), establecementos distribuidores de produtos ***fitosanitarios***, campañas de controis de venda e transporte da ***uva*** de vinificación e pataca de semente.

Segue sendo unha das actividades principais da unidade a **protección aos nosos menores**. Neste aspecto continuaron os labores de control do **absentismo escolar**, venda de **alcol** e a utilización de menores na **mendicidade; busca, localización e reintegro de menores fugados**, e control do tráfico minorista e do consumo de **substancias estupefacientes** por menores, en centros educativos, no seu entorno ou noutros lugares de ocio, localización e reintegro de menores fuxidos de Centros de internamento e domicilios familiares, realización de informes sobre situacións sociofamiliares, de posible desamparo ou de risco; normalmente solicitados por Fiscalía de Menores ou a Consellería de Política Social.

A unidade continuou co seguimento e especial vixilancia da actividade cinexética: **caza e pesca fluvial, así como os labores de protección do Camiño de Santiago.**

Outros obxectivos:

A unidade, en colaboración coa Consellería do Medio Rural, e iniciada xa no ano 2010, continuou coa campaña de inspección do documento de acompañamento que impoñen as disposicións comunitarias para o transporte de uva de vinificación.

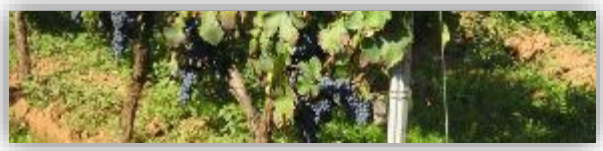

En materia de ***seguridade*** mantense a colaboración, coordinación e intercambio de información con as forzas e corpos de seguridade, empresas e persoal de seguridade privada que prestan servizo nos diferentes edificios da Xunta de Galicia, así como o apoio e colaboración cos servizos de protección dinámica das demais comunidades autónomas que contan con policía autonómica ou unidades adscritas.

Xunta Local de Seguridade Concello de Rianxo

A sede do 112 na Estrada integra o servizo de emerxencias da Unidade Adscrita

A Unidade de Policía Nacional Adscrita á Xunta de Galicia segue prestando servizo no Centro Integrado de Atención ás Emerxencias (CIAE 112) coa misión de mellorar a coordinación de todos os servizos de emerxencias ao compartir toda a información e reportar os de saídas e chegadas en tempo real, garantindo unha resposta rápida á cidadanía, grazas a unha activación coordinada e eficaz dos distintos servizos públicos de emerxencia.

Redes sociais

A Unidade comezou o ano 2019 a facerse visible a través das redes sociais; en concreto en **facebook**, onde se nos pode visitar, achegar suxestións, realizar denuncias e seguir a nosa actividade, no ano 2022 se amplía a súa presenza en **instagram** e **twitter**.

https://www.facebook.com/upagalicia/

https://www.instagram.com/upagalicia/

https://twitter.com/UpaGalicia

Tamén se puxo en marcha un novo portal web: **policia.xunta.gal**

Dende o ano 2021, co apoio da AMTEGA, tras un longo traballo de análise, e coa execución da empresa COREMAIN, púxose en funcionamento a aplicación de xestión **XESUPA**. Trátase do xerme dunha futura aplicación de xestión integral da Unidade, que abarque dende a parte de persoal, actividade operativa, de xestión administrativa, control de material, arquivo, cadros do servizo, rexistro documental, ata a supervisión e control do parque móbil, entre outras.

No ano 2023 continuou o intenso traballo para a instalación de novas utilidades na aplicación XESUPA

Trátase dunha ferramenta que vía web permite a xestión, a obtención de información e a creación de toda clase de informes.

A Dirección Xeral de Emerxencias e Interior exerce as competencias que lle corresponden á Xunta, relativas ás materias de atención de emerxencias e protección civil, interior e seguridade. Así, a este departamento correspóndelle a planificación e dirección da xestión de riscos; a participación nos programas dos servizos contra incendios e salvamento locais; a xestión da Policía Adscrita, a cooperación coas forzas e corpos de seguridade; e as competencias en materia de casinos, xogos, apostas e espectáculos públicos, entre outros asuntos.

2.- TRAXECTORIA E MARCO NORMATIVO

2.- TRAXECTORIA E MARCO NORMATIVO

O Estatuto de Autonomía de Galicia establece no seu artigo 27, apartado 25, a posibilidade de crear unha policía autónoma, de acordo co que dispoña a lei orgánica prevista no artigo 149.1.29 da Constitución.

A Lei Orgánica 2/1986, do 13 de marzo, de Forzas e Corpos de Seguridade, no seu artigo 37.1, dispón que as comunidades autónomas que o teñan previsto no seu estatuto poderán crear corpos de policía para o exercicio das funcións de vixilancia e protección ás que se refire o artigo 148.1.22 da Constitución, e as demais que lle atribúe a citada lei. No seu apartado 2, o artigo 37, determina que as comunidades autónomas que non fixesen uso das posibilidades previstas no apartado 1, poderán exercer tales funcións de conformidade co establecido no artigo 47 desta lei orgánica.

O artigo 47 da Lei orgánica 2/1986 establece que as comunidades autónomas incluídas no apartado 2 do seu artigo 37, poderán solicitar ao Goberno da Nación, a través do Ministerio do Interior, para o exercicio das funcións previstas no seu artigo 38.1, a adscrición de Unidades do Corpo Nacional de Policía e que as condicións da dita adscrición se determinarán en acordos administrativos de colaboración de carácter específico.

En desenvolvemento do devandito artigo 47, aprobouse o Real decreto 221/1991, do 22 de febreiro, que regula a organización de Unidades do Corpo Nacional de Policía adscritas ás comunidades autónomas e establece as peculiaridades do réxime estatutario do seu persoal.

Na súa virtude, o 22 de outubro de 1990, instrumentouse o Acordo Administrativo de Colaboración entre o Ministerio do Interior e a Comunidade Autónoma de Galicia en materia policial, adscribíndose unha Unidade do Corpo Nacional de Policía, por Orde do Ministerio do Interior, do 19 xuño de 1991, que no seu artigo primeiro establece que a unidade policial depende organicamente do Ministerio do Interior e funcionalmente da Xunta de Galicia, dependendo na

actualidade da Vicepresidencia Segunda e Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes, a través da Dirección Xeral de Emerxencias e Interior. Así mesmo, e consonte á dependencia funcional sinalada, disponse que durante o tempo da adscrición a unidade policial cumprirá as ordes e directrices das autoridades competentes da Xunta de Galicia, ante as que renderá contas das súas actuacións.

Dende a súa creación en 1991, a Unidade da Policía Nacional adscrita á Comunidade Autónoma de Galicia vén desempeñando funcións de Policía Autonómica, crecendo na prestación dos seus servizos para dar resposta á asunción paulatina de novas funcións e competencias pola Administración galega, para o que tamén se produce un incremento de efectivos e de distribución territorial.

Na actualidade o Acordo Administrativo de Colaboración, do 22 de outubro de 1990, entre o Ministerio do Interior e a Comunidade Autónoma de Galicia en materia policial, coas modificacións que resultan da Resolución Conxunta sobre a súa prorroga, do 22 de outubro de 1993, e tamén os acordos sobre nova prórroga, do 17 de outubro de 1996, do 17 de outubro de 1999 e do 16 de outubro de 2002. O último acordo, asinado o 17 de outubro de 2005, o cal venceu no ano 2008, que sigue vixente mentres non se asine un novo acordo entre o Ministerio do Interior e a Vicepresidencia Primeira e Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes

3.- COMPETENCIAS DESENVOLVIDAS

3.1.- SECCIÓN DE PROTECCIÓN:

3.1.1.- CENTRO DE MANDO INTEGRADO

3.1.2.- GRUPO SEGURIDADE ESTÁTICA

3.1.3.- GRUPO PROTECCIÓN

3.2.- EQUIPO DE RESPOSTA POLICIAL

3.3.- SECCIÓN DE INVESTIGACIÓN:

3.3.1.- SERVIZO DE ATENCIÓN A VÍTIMAS DE VIOLENCIA INTRAFAMILIAR E MENORES.

3.3.2.- GRUPOS PROTECCION VÍTIMAS VIOLENCIA DE XÉNERO

3.3.3.- EQUIPO MULTIDISCIPLINAR DE INVESTIGACIÓN DE LUMES

3.3.4.- SERVIZO DE PROTECCIÓN DO MEDIO NATURAL

3.3.5.- SERVIZO DE CAZA E PESCA FLUVIAL

3.3.6.- OUTRAS ACTUACIÓNS

3.4.- XESTIÓN TÉCNICA E DE PERSOAL

3.5.- POLICÍA COMUNITARIA

3.- COMPETENCIAS DESENVOLVIDAS

A Lei Orgánica 2/1986 de Forzas e Corpos de Seguridade dispón o marco competencial que corresponde ás Comunidades Autónomas respecto das súas Policías.

No seu artigo 38 recolle que as Comunidades Autónomas, en cuxos estatutos estea previsto crear Corpos de Policía para o exercicio de funcións de vixilancia e protección, ás que se refire o artigo 148.1.22ª da Constitución e as demais que lle atribúe a presente lei, poderán exercer con carácter de propias as seguintes funcións:

a) Velar polo cumprimento das disposicións e ordes singulares ditadas polos órganos da Comunidade Autónoma.

b) A vixilancia e protección de persoas, órganos, edificios, establecementos e dependencias da Comunidade Autónoma e dos seus entes instrumentais, garantindo o normal funcionamento das instalacións e a seguridade dos usuarios dos seus servizos.

c) A inspección das actividades sometidas á ordenación ou disciplina da Comunidade Autónoma, denunciando toda actividade ilícita.

d) O uso da coacción en orde á execución forzosa dos actos ou disposicións da propia Comunidade Autónoma.

As devanditas funcións recóllense expresamente no Acordo Administrativo de Colaboración entre o Ministerio do Interior, do 22 de outubro de 1990, e nos subseguintes acordos sobre novas prórrogas, así como na Orde do Ministerio do Interior, do 19 xuño de 1991.

Dende esta óptica de crecemento da UPA e consonte á experiencia acumulada, en síntese pódense agrupar as súas actuacións en cinco ámbitos de actividade:

3.1.- Sección de Protección

3.2.- Equipo de Resposta Policial (ERPOL)

3.3- Sección Investigación:

-Medio ambiente natural.

-Incendios forestais.

-Menores.

-Protección vítimas violencia de xénero.

-Patrimonio histórico e cultural.

-Marisqueo ilegal.

-Urbanismo e outras.

3.4.- Xestión técnica e de persoal.

3.5.- Policía comunitaria

A UPA crece na prestación dos seus servizos de xeito paralelo ás novas competencias asumidas polo Goberno galego, circunstancia que determina tanto o incremento dos seus recursos humanos e materiais, como no maior despregamento no territorio da nosa Comunidade Autónoma.

3.1.- SECCIÓN DE PROTECCIÓN:

3.1.1- CENTRO DE MANDO INTEGRADO

Situado na sede da Xefatura da UPA en Santiago de Compostela, realiza as tarefas de coordinación operativa interna de toda a unidade e as de coordinación das comunicacións co exterior.

Neste Centro de Mando Integrado recíbese a información e os requirimentos dos cidadáns de todo o territorio galego, as transmitidas dende a Policía Nacional e da Central de Emerxencias 112, sen prexuizo das recibidas en virtude da dependencia funcional dende a Dirección Xeral de Emerxencias e Interior. Posteriormente, dende este Centro se transmiten tales requirimentos e a información de que se dispón ás dotacións policiais en servizo, ás xefaturas provinciais e local, a outros operadores policiais e aos servizos administrativos que corresponda da Xunta de Galicia.

3.1.2- GRUPO SEGURIDADE ESTÁTICA

Neste ámbito de actuación intégranse os seguintes servizos:

-Edificios propios da xefatura da unidade, xefaturas provinciais e xefatura local de Vigo.
-Edificios administrativos da Xunta de Galicia.
-Parlamento de Galicia.
-Residencia do Presidente da Xunta de Galicia en Monte Pío.

Edificio de seguridade no Parlamento de Galicia. Dende este ano en remodelación

Estes servizos desenvólvense a cotío na sede do Parlamento de Galicia, nos diversos complexos administrativos da Xunta de Galicia, na residencia do presidente da Xunta de Galicia en Monte Pío e nas propias instalacións utilizadas como sedes pola UPA.

Residencia Presidente Xunta

Edificio administrativo de San Caetano

3.1.3- GRUPO PROTECCIÓN

A denominada Sección Operativa da UPA centra a súa actividade na prestación de protección dinámica de altas personalidades da Xunta de Galicia e de altos cargos doutras administracións ou persoas que pola súa relevancia precisen desta protección nas súas estadías na nosa Comunidade Autónoma.

3.2.- EQUIPO DE RESPOSTA POLICIAL (ERPOL)

Este equipo posibilita a actuación inmediata da UPA ante calquera situación de conflitividade no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, que requira dunha pronta resposta policial por afectar aos intereses da Xunta de Galicia. Como estaba previsto o grupo continuo coas competencias asumidas dedicando especial atención á loita contra o marisqueo ilegal, sempre en apoio e a requirimento da Consellería do Mar

O Grupo ERPOL está formado, por catro equipos operativos e un equipo de mando. Ten como funcións principais todo o relativo á seguridade do Excmo. Sr. Presidente da Xunta de Galicia, tanto en actos oficiais como na esfera máis próxima á súa residencia oficial, incluídos os itinerarios ou traxectos aos mencionados lugares.

Ademais debe velar polo normal funcionamento das institucións da Comunidade Autónoma, así como a seguridade excepcional como consecuencia de eventos ou actos, tales como manifestacións, concentracións, peches de persoas en edificios públicos etc, que os poidan perturbar, dispón para iso dos medios adecuados para actuar no caso de que así fose necesario e cando as autoridades das cales se depende funcionalmente así o requiran e o determinen. Conxuntamente coa Consellería do Mar, concretamente co servizo de Gardacostas da Xunta de Galicia, este Grupo participa en numerosos dispositivos para tentar paliar, na medida do posible, o furtivismo nas distintas zonas do litoral galego incidindo na salvagarda e protección dos recursos mariños e dar seguridade aos axentes Gardacostas, todo iso realizado, tanto desde terra, como desde o mar nas distintas embarcacións da Xunta de Galicia.

Durante o verán realízanse patrullas en prevención de incendios forestais ao longo de toda a xeografía galega dentro do plan contra incendios da Xunta de Galicia PLADIGA, realizando cando corresponda as primeiras actuacións para o esclarecemento dos citados incendios e prestando colaboración tanto ás unidades de extinción como ás persoas afectadas por estes.

Este subgrupo está capacitado para actuar en caso necesario en catástrofes tipo riadas e inundacións, xa que recibiu a formación e medios materiais necesarios para dar resposta apropiada a este tipo de emerxencias

Durante o pasado ano 2023, como froito da colaboración entre o persoal integrado en ERPOL e o persoal da Subdirección Xeral de Gardacostas, establecéronse un alto número de dispositivos conxuntos de control do marisqueo en toda a costa galega, coa finalidade de impedir as actividades relacionadas co furtivismo, tanto no que se refire a extracción do marisco como a venda e distribución ilegal do mesmo.

GRUPO OPERATIVO DE ACTIVIDADES SUBACUATICAS –ERPOL GOAS

Equipo formado por 5 Policías da ERPOL os cales dende o mes de outubro de 2021 se dedican a realizar Operativos principalmente orientados á Loita contra o Furtivismo, Prevención e Protección dos Recursos Mariños, rescate e busca de persoas en medio acuático e recuperación do patrimonio histórico mergullado.

3.3.- SECCIÓN DE INVESTIGACIÓN

As actividades de investigación que efectúa a UPA desenvólvense tanto na xefatura da unidade como nas xefaturas provinciais e local, e abranguen tanto os servizos de policía administrativa (inspección das actividades sometidas á ordenación ou disciplina da Comunidade Autónoma) como de policía xudicial (infraccións penais nos ámbitos de medio ambiente, malos tratos intrafamiliares, menores, contra o patrimonio histórico e cultural, etc), derivadas das actuacións administrativas ou por requirimento das autoridades xudiciais ou da fiscalía.

Neste ámbito de actuación intégranse, entre outros, os servizos:

- servizo de atención a vítimas de violencia intrafamiliar e menores
- grupo protección vítimas violencia de xénero
- equipo multidisciplinar de investigación de lumes
- servizo de protección do medio natural
- servizo de caza e pesca fluvial
- servizo de patrimonio histórico cultural
- outras actuacións

3.3.1.- Servizo de Atención a Vítimas de Violencia Intrafamiliar e Menores

Este servizo, en colaboración coa Policía Nacional tramita atestados por infraccións penais derivadas de malos tratos intrafamiliares e vitimización de menores ou incapaces, así como o incumprimento de ordes de afastamento e de ordes de protección e da vixilancia do seu cumprimento, derivados destes maltratos.

Un gran número destas actuacións realízanse en colaboración e co apoio doutros servizos da administración, cos que se manteñen contactos periódicos

a prol da debida coordinación.

Neste eido son especialmente salientables as actuacións da UPA respecto dos menores baixo a tutela ou protección da Xunta de Galicia, por encontrarse en situación de risco ou desamparo, e dos menores infractores da lei penal na execución das medidas ditadas polos xulgados de menores nos termos establecidos na Lei Orgánica 5/2000, de 12 de xaneiro, reguladora da responsabilidade penal dos menores e no seu regulamento aprobado por Real Decreto 1774/2004, do 30 de xullo.

3.3.2.- GRUPOS PROTECCION VITIMAS VIOLENCIA DE XÉNERO

A partires do mes de setembro do 2016, a UPA comezou a facerse cargo das mulleres protexidas asignadas desde as Comisarías de Policía Nacional de Santiago, A Coruña, Lugo, Ourense, Pontevedra e Vigo. Grupos presentes en todas e cada unha dás nosas xefaturas.

CORREOS ELECTRÓNICOS GRUPOS VIOXEN UPA	
Santiago	viogen.upa.santiago@xunta.gal
A Coruña	viogen.upa.coruna@xunta.gal
Lugo	viogen.upa.lugo@xunta.gal
Ourense	viogen.upa.ourense@xunta.gal
Pontevedra	viogen.upa.pontevedra@xunta.gal
Vigo	viogen.upa.vigo@xunta.gal

3.3.3.- Equipo Multidisciplinar Investigación de Lumes (EMIL)

O equipo Multidisciplinar de Investigación de Lumes permanente de incendios, que radica na Xefatura da UPA en Santiago de Compostela, ten como principais funcións:

- centralizar a actividade operativa despregada polos distintos equipos de investigación de incendios das xefaturas provinciais e a local de Vigo,
- unificar todos os informes emitidos.
- trasladar as directrices derivadas da participación da UPA nos órganos de coordinación policial da devandita actividade, en concreto, no Comité de Coordinación Policial contra incendios.

Estes servizos préstanse tanto por iniciativa propia como en colaboración coa unidade encargada da defensa contra os incendios forestais, da Secretaría Xeral do Medio Rural e Montes da Consellería do Medio Rural.

3.3.4.- Servizo de Protección do Medio Natural

A protección do ambiente natural é unha das actividades fundamentais da UPA. Trátase de dar a resposta máis eficaz e eficiente posible para erradicar o incumprimento do amplo espectro normativo que a Comunidade Autónoma galega ten en materia de protección do medio.

É de subliñar a necesaria coordinación coas distintas unidades encargadas da conservación da natureza da Consellería de Medio Rural

3.3.5.- Servizo de Caza e Pesca Fluvial

O control das actividades de caza e pesca fluvial esixe unha presenza permanente da UPA no medio rural. Debe resaltarse que a experiencia acumulada pon de manifesto nesta actividade un alto nivel de eficacia, tanto polo número de inspeccións practicadas como polo número de actas/denuncias estendidas e tramitadas.

3.3.6.- Outras actuacións

A actividade de investigación esténdese a outras materias suxeitas a actividade de inspección administrativa e infraccións penais, como poden ser a protección do patrimonio, sanidade, hixiene, transportes, gandería, camiños de Santiago, ordenación urbanística, costas, industria, etc. materias que son desenvolvidas polas unidades das distintas consellerías da Xunta de Galicia.

3.4.- XESTIÓN TÉCNICA E DE PERSOAL

Na Secretaría Xeral da UPA e nas respectivas xefaturas provinciais e local realízanse actividades que son propias na xestión de recursos tanto humanos como materiais, que permiten o correcto funcionamento e a eficaz prestación do servizo por parte dos funcionarios.

A Secretaría Xeral ten unha importante interacción co resto das seccións, xa que a través desta se canaliza e avalía a información que manexa a UPA e, á súa vez, se nutre da información xerada nas seccións para a realización das estatísticas, entre outras cuestións.

3.5.- POLICÍA COMUNITARIA

O labor policial, entendido como servizo público, non pode en ningún caso quedar á marxe dos labores asistenciais, humanitarios e de apoio a institucións. A UPA serve aos intereses e necesidades da cidadanía galega e ás súas institucións; os seus policías traballan a prol da comunidade e cunha actitude proactiva, sempre en aras de acadar un maior nivel de seguridade; coa intención de que se perciba unha continua mellora da seguridade individual polos cidadáns.

A presenza continuada das distintas patrullas da UPA teñen como consecuencia a satisfacción e o recoñecemento da cidadanía galega.

4.- ESTRUTURA DA UNIDADE

4.1.- XEFATURA

4.2.- XEFATURAS PROVINCIAIS E XEFATURA LOCAL

4.- ESTRUTURA DA UNIDADE

Dende a súa creación en 1991, a xefatura da UPA sitúase en Santiago de Compostela, capital de Galicia e cidade na que se localizan o maior número de edificios administrativos da Xunta de Galicia e as sedes doutras altas institucións da nosa Comunidade Autónoma.

No ano 1994, iníciase o despregamento territorial da UPA coa posta en funcionamento das catro xefaturas provinciais, ampliándose no 1997 coa apertura da sede local na cidade de Vigo.

4.1.- XEFATURA DA UPA

Como xa se comentou a Xefatura da UPA ten a súa sede en Santiago de Compostela, sendo o seu máximo responsable o comisario **D. Jorge M. Rubal Pena.**

A estrutura da xefatura da UPA complétase cun adxunto, como segundo xefe, do que depende directamente o Equipo de Resposta Policial (ERPOL).

Adscrito directamente ao xefe da UPA encóntranse o Gabinete Técnico que realiza todas as tarefas de apoio á xefatura e a xestión informática, e a Secretaría Xeral con labores en persoal, comunicacións, vestiario, armamento e vehículos.

A continuación a xefatura central organízase en dúas grandes áreas de actividade denominadas seccións:

- Sección de seguridade e protección

* protección estática na sede do Parlamento de Galicia, edificios administrativos da Xunta de Galicia, complexo residencial de Monte Pío, e sedes da UPA.

* protección dinámica, mediante a sala de comunicacións e a protección de personalidades.

- Sección de investigación

*Medio ambiente: medio natural e investigación de incendios

*Grupo Familia: violencia intrafamiliar e menores

*Grupo de apoio á sección (Secretaría)

*Grupo VIOXEN (Protección á vítimas de violencia de xénero)

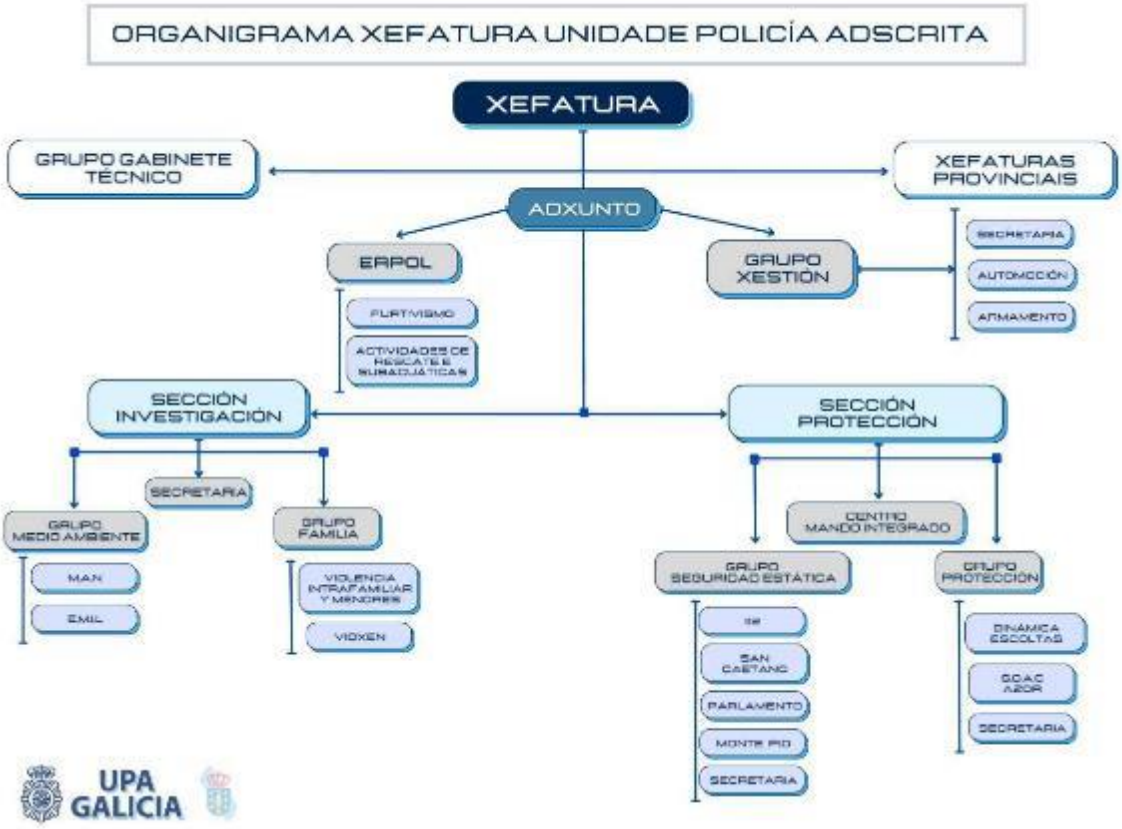

4.2.- XEFATURAS PROVINCIAIS E XEFATURA LOCAL

As catro xefaturas provinciais e a xefatura local de Vigo exercen, dentro dos seus respectivos ámbitos territoriais, as mesmas funcións xa sinaladas nas dúas grandes áreas de actuación, investigación e seguridade/protección.

Como peculiaridade cómpre sinalar que da protección dinámica encárgase sempre o grupo de protección dinámica da xefatura da UPA en Santiago de Compostela.

Esta estrutura da UPA implica o funcionamento de dous sistemas de traballo en canto á supervisión dos servizos e da xestión: territorial (Centro Mando Integrado, protección dinámica, actividades de investigación e xestión técnica e de persoal) e xefatura local (as restantes actividades).

Así, naquelas actividades de investigación que non implican unha coordinación con outros organismos, como cando se precisan nas actuacións en incendios, as xefaturas funcionan con autonomía.

O artigo 4 do Real Decreto 221/1991, do 22 de febreiro, polo que se regula a organización das Unidades do Corpo Nacional de Policía adscritas ás Comunidades Autónomas dispón que: *" o ámbito de actuación territorial de cada unidade adscrita será o territorio da correspondente Comunidade Autónoma, agás no relacionado coa protección de altas personalidades e bens inmobles, supostos nos que os membros da unidades continuarán asumindo o exercicio das súas funcións nos eventuais desprazamentos en todo o territorio español".*

Como consecuencia de tal previsión normativa a Sección Operativa de Protección pode exercer as súas funcións en todo o ámbito territorial do estado español.

Nas restantes actuacións o funcionamento da UPA, cunha única xefatura, exerce as súas funcións de xeito descentralizado nas respectivas xefaturas provinciais e local en Vigo.

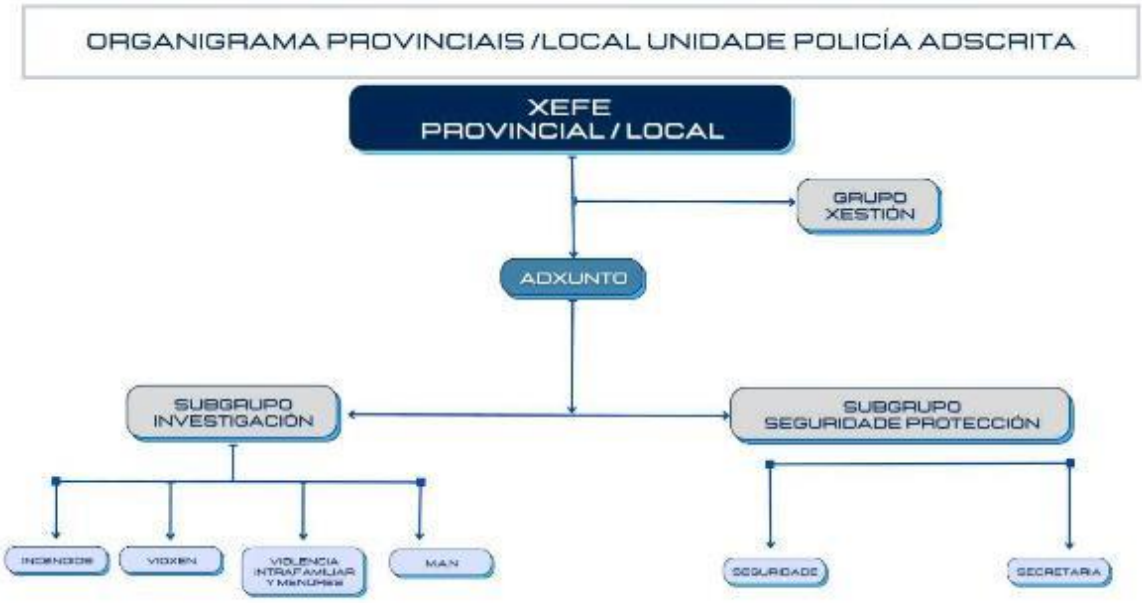
ORGANIGRAMA PROVINCIAIS /LOCAL UNIDADE POLICÍA ADSCRITA
XEFE PROVINCIAL / LOCAL
GRUPO XESTIÓN
ADXUNTO
SUBGRUPO INVESTIGACIÓN
SUBGRUPO SEGURIDADE PROTECCIÓN
INCENDIOS
VIOXEN
VIOLENCIA INTRAFAMILIAR Y MENOREZ
MAN
SEGURIDADE
SECRETARIA

Distribución territorial.

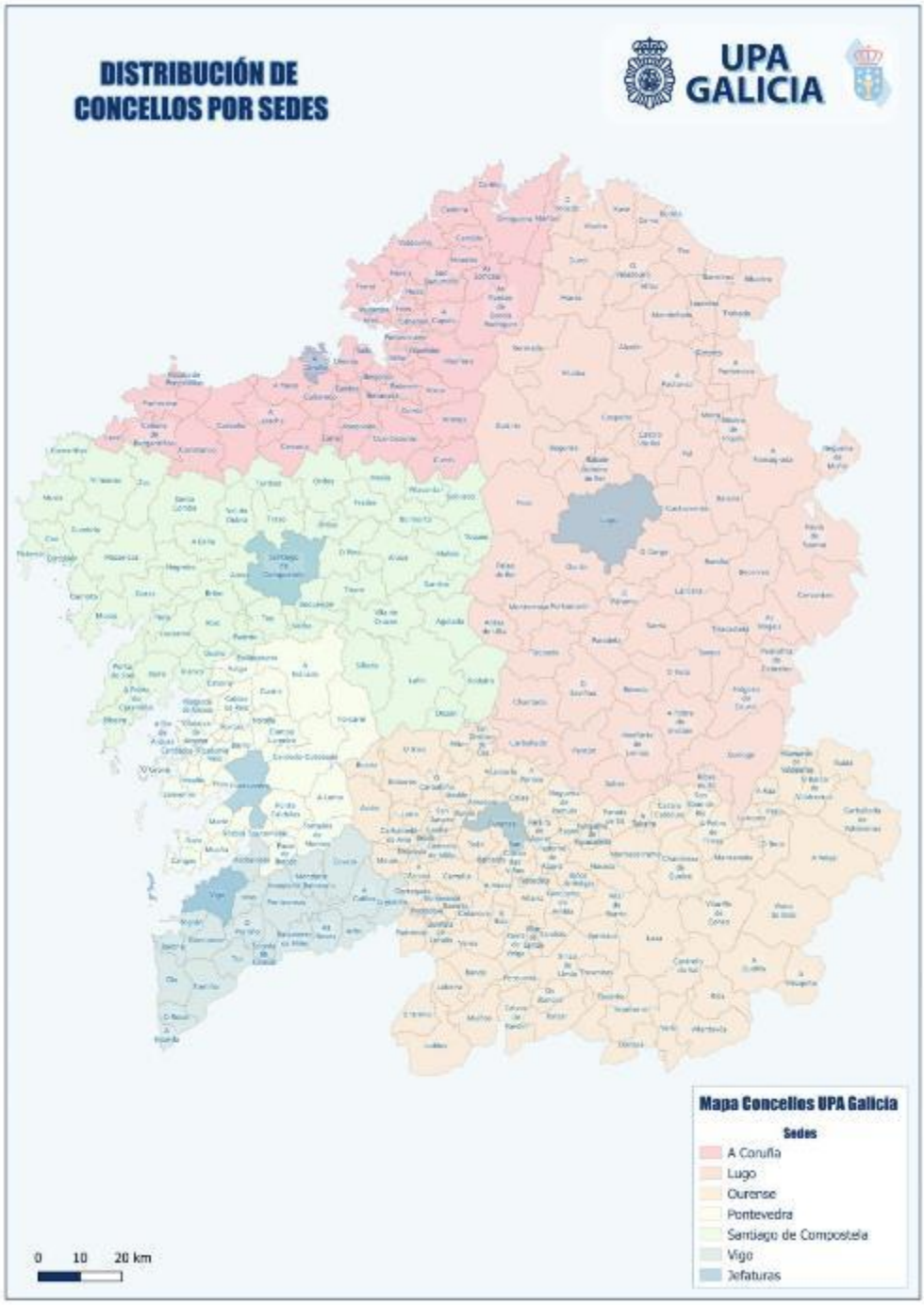

XEFATURA	ENDEREZO	Tfno
XEFATURA UPA SANTIAGO	Roma 25/27 15703- Santiago de Compostela	981546474
A CORUÑA	Avenida do Porto 5 15006- A Coruña	881961000
LUGO	Ronda Fingoi esq. Avda. Madrid 27001- Lugo	982828515
OURENSE	Rúa do Progreso 78, Traseira 32002-Ourense	988788800
PONTEVEDRA	Avda Mª Victoria Moreno 43 bajo 36003 Pontevedra	886206142
VIGO	Vázquez Varela s/n (Cidade da Xustiza) 36214- Vigo	886110881

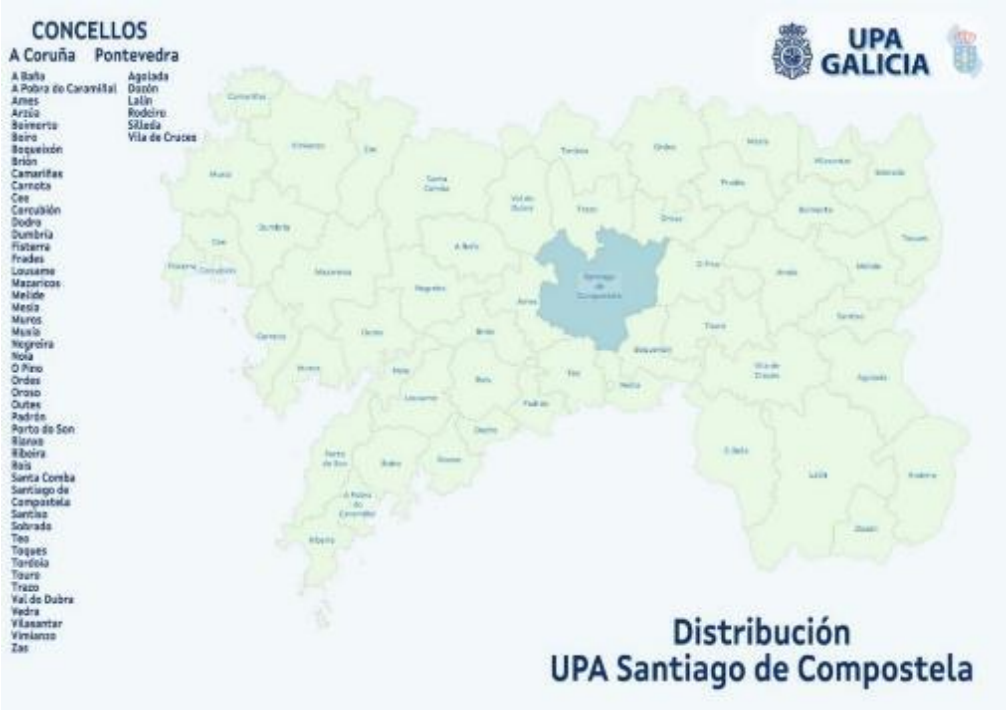

Xefatura Provincial de A Coruña

Xefatura Provincial de Lugo

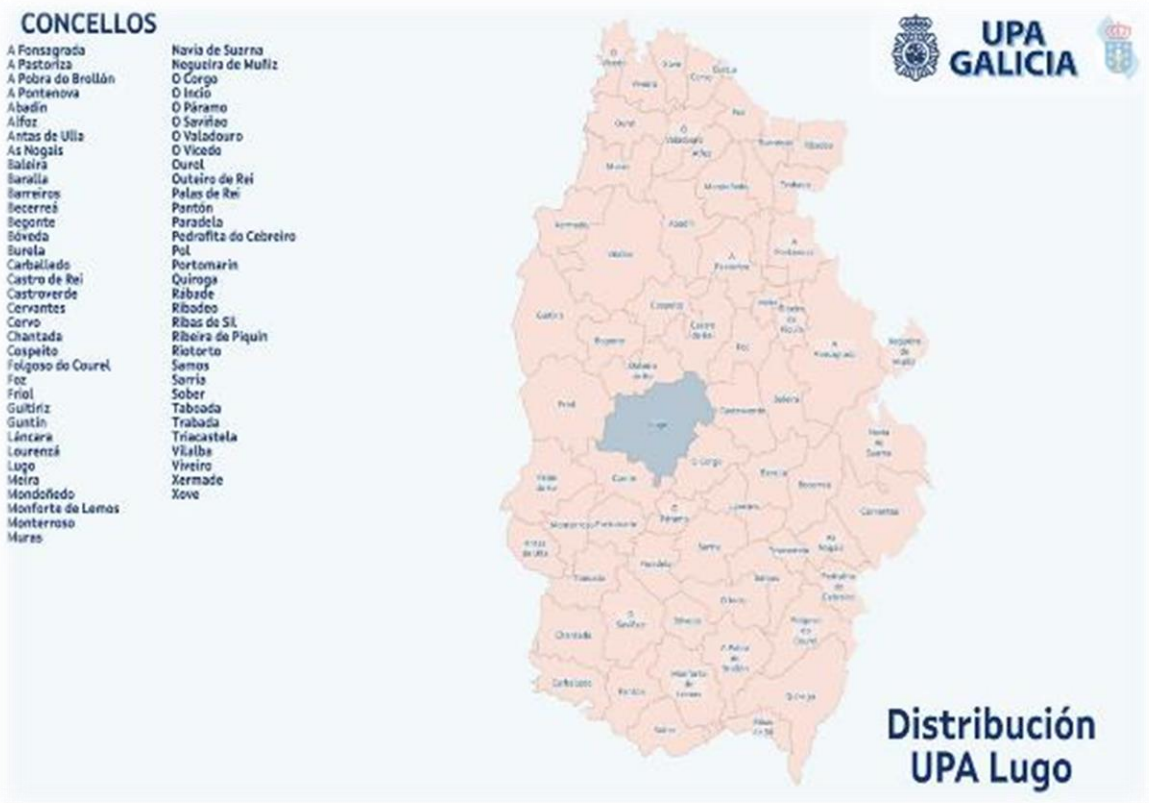

Xefatura Provincial de Ourense

Xefatura Provincial de Pontevedra

Nova Xefatura Local de Vigo

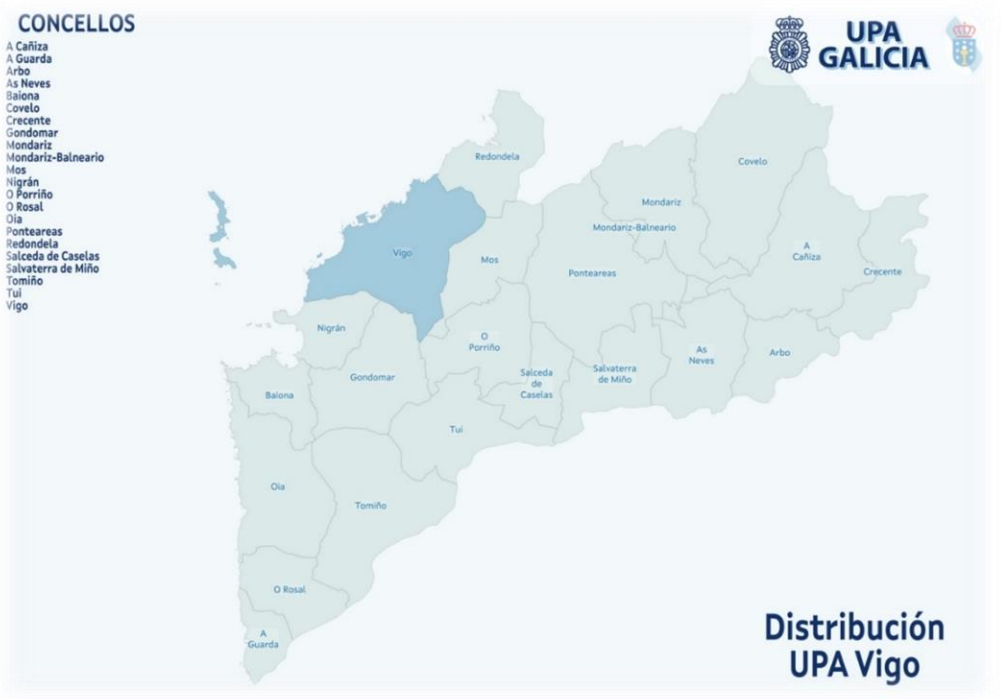

5.- CATEGORÍAS, DISTINTIVOS E UNIFORMIDADE

5.- CATEGORÍAS, DISTINTIVOS E UNIFORMIDADE

As escalas e categorías profesionais do persoal da UPA, e os distintivos e emblemas da súa uniformidade figuran no seguinte cadro:

A normativa pola que se regula a uniformidade dos membros da UPA é a seguinte:

Orde do Ministerio de Interior, do 19 de xuño de 1991 pola que se crea unha Unidade do Corpo Nacional de Policía e se adscribe á Comunidade Autónoma de Galicia, que dispón no seu artigo 8 o seguinte: "*A uniformidade da Unidade será a de traballo do Corpo Nacional de Policía, portando sobre a manga dereita da prenda exterior do uniforme un emblema co escudo de Galicia, así como a prenda de cabeza das Unidades Especiais do Corpo Nacional de Policía, que tamén levará o escudo citado* ".

* Orde do Ministerio do Interior do 1 de outubro de 1992 que completa a Orde Ministerial, do 30 de novembro de 1990, para as Unidades Especiais e Servizos Específicos do Corpo Nacional de Policía, que dispón na súa disposición final primeira que se autoriza ao director xeral da Policía para establecer o uso de equipamento persoal, indumentaria complementaria ou uniformidade especial, cando a prestación de determinados servizos así o requira.

* Resolución do director xeral de Policía, do 22 de xullo de 2002, que dispón: "*Os funcionarios da Unidade do Corpo Nacional de Policía Adscrita á Comunidade Autónoma de Galicia, poderán utilizar, como uniformidade de traballo, as prendas reguladas na Orde do Ministerio do Interior do 30 de novembro de 1990".*

XUNTA DE GALICIA | VICEPRESIDENCIA PRIMEIRA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, XUSTIZA E DEPORTES

6.- DISTRIBUCIÓN DE PERSOAL

6.1.- POSTOS DE TRABALLO

6.2.- POR SEXO, CATEGORÍA, DESTINO E IDADE

6.- DISTRIBUCIÓN DO PERSOAL

6.1.- POSTOS DE TRABALLO

A UPA finaliza o ano 2023 con 351 membros, dun catálogo de 500, pertencentes ás diferentes escalas e categorías do Corpo Nacional de Policía, e que se distribúen na Xefatura da unidade en Santiago de Compostela, nas catro Xefaturas Provinciais e na Xefatura Local de Vigo. Estes funcionarios en servizo activo obtiveron a súa praza nos sucesivos concursos específicos de méritos.

Persoal da UPA por categorías e xefaturas:

	UPA	Santiago	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Vigo
Xefe Unidade	1	1					
Adxunto	1	1					
Xefe Provincial	4		1	1	1	1	
Xefe Sección							
Xefe Local							
Xefe Grupo	7	3	1	1	1		1
Xefe Sugrupo	9	4	1	1	1	1	1
Xefe Equipo	18	8	1	3	2	2	2
Persoal Op.	311	141	33	32	35	36	34
TOTAIS	351	158	37	38	40	40	38

No seguinte cadro amósase a **evolución dos recursos humanos da UPA**:

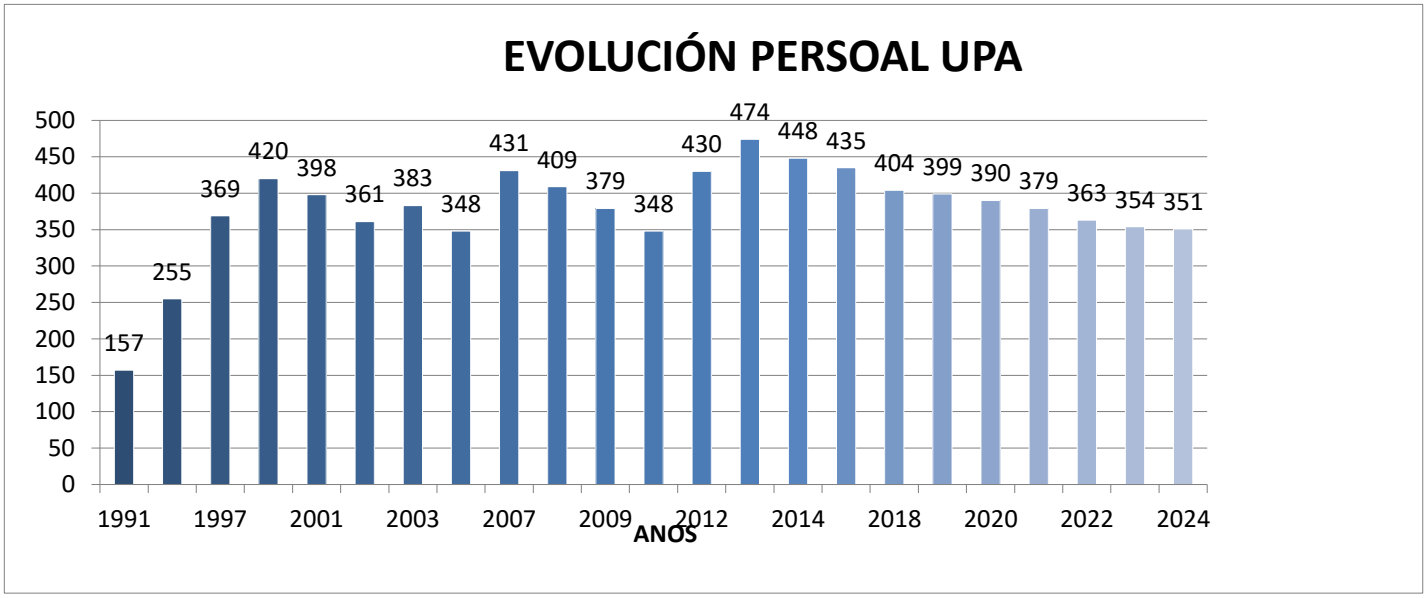

Distribución por xefaturas e mulleres

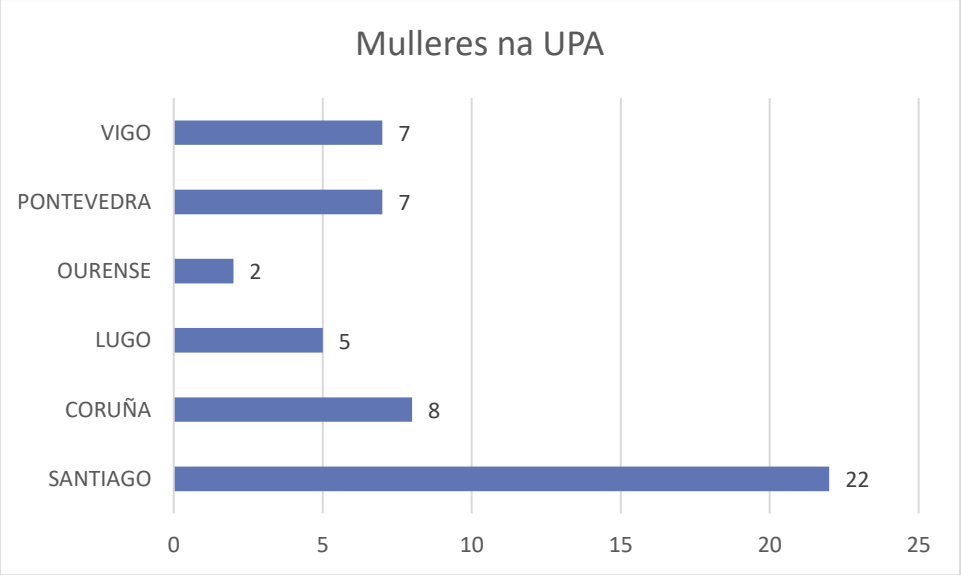

Na actualidade o déficit de persoal afecta a todas as categorías, pero de xeito especial, á executiva e de subinspección.

A inexistencia dun maior número de xefes de grupo –inspectores– e de xefes de subgrupo –subinspectores-, que son peza fundamental na dirección, mando e organización dos servizos de toda unidade policial, debe intentar corrixirse nun futuro inmediato.

Por outra banda a UPA carece de funcionarios para labores administrativas e de apoio, o que implica que funcionarios policiais realicen tales funcións en vez das operativas que lle corresponden.

Coas derradeiras incorporacións do ano 2013, nas que se cubriron prazas en todas as categorías, e tendo en conta as baixas do ano 2023, hai 51 mulleres na UPA.

Como consecuencia da incorporación de novo funcionariado neste último ano, a **idade media** que ten a unidade aumentou a 48.5 anos

.

7.- INFORMES SOBRE ACTIVIDADES DESENVOLVIDAS E DTOS ESTATÍSTICOS

7.1.- POLICÍA XUDICIAL

7.2.- MENORES DESAPARECIDOS

7.2.1. COLABORACIÓN DA UNIDADE DE POLICÍA ADSCRITA COA CONSELLERÍA DE SANIDADE

7.2.2- POLICÍA ADMINISTRATIVA

7.2.3. INFORME PLADIGA

7.2.4. OUTRAS ACTIVIDADES EN DEFENSA DO MEDIO AMBIENTE

7.2.5. EQUIPO RESPOSTA POLICIAL (ERPOL)

7.3.- POLICÍA DE SEGURIDADE

7.3.1.- PROTECCIÓN ESTÁTICA

7.3.2.- PROTECCIÓN DINÁMICA

7.4.- APOIO A INSTITUCIÓNS

7.5.- RELACIÓNS COA COMUNIDADE

7.- ESTATÍSTICA E DATOS ACUMULADOS

Como continuación ás memorias de anos precedentes preténdese neste punto ofrecer unha perspectiva da evolución experimentada polo traballo da UPA durante o ano 2023 A tal efecto valóranse os datos estatísticos mensuais acumulados diferenciando segundo sedes da UPA, a Xefatura en Santiago de Compostela, as catro provinciais e a local de Vigo.

Tendo en conta que as funcións a desenvolver pola UPA son as previstas no artigo 38.1 da Lei Orgánica 2/1986 de Forzas e Corpos de Seguridade, os datos estatísticos que se presentan, reflicten, sobre todo, aspectos propios dunha policía administrativa, aínda que tamén se fai mención dalgunhas funcións propias de policía xudicial.

A estatística elaborada é resultado da cuantificación acumulada mensualmente no ano 2023 e comprende os parámetros que a continuación se reflicten.

ACTIVIDADE UPA

No seguinte cadro reflíctese toda a actividade realizada pola UPA no pasado ano 2023, diferenciada por incidencias rexistradas, tanto en materia administrativa, como xudicial (atestados policiais).

PRINCIPAIS INCIDENCIAS							
	Totais	SANTIAGO	A CORUÑA	LUGO	OURENSE	PONTEVEDRA	VIGO
Atestados	83	45		9	25	2	2
Auxilio Humanitario	112	18	5	18	34	26	11
Av.Domicilio	114	2	4	1	3	97	7
Citacións/Notificacións	1073	30	381	81	83	205	293
Colaboracións	4189	557	1613	621	578	215	605
Comisos	143	37	69	14	4	11	8
Contactos/Entrevistas	14239	2017	4957	1530	997	1928	2806
Contras	66461	12921	15588	11517	10766	7620	8049
Controis	374	47	17	50	3	8	249
Custodia	128	3	54	36	27	3	5
Denuncias	4772	657	212	1656	845	984	418
Detidos/Investigados	111	78		7	15	7	4
Dispositivos	25553	6970	2909	2516	5853	5195	2108
Esclarecidos	158	64	11	51	24	5	3
Fuga	27	1	2		23		1
Identificacións	13184	1391	1153	2684	2647	1908	3401
Inf.Placas	6427	635	456	618	598	944	3138
Informes	4067	131	823	193	1661	348	907
Inspeccións	27262	3366	2851	2868	7380	4360	6437
Localizacións	134	0	5	10	43	43	33
Menor Recuperado	62	1	7	4	42	1	7
Oficios	925	142	3	361	52	88	279
Patrullas	14454	2167	200	1356	4594	4346	1791
Reintegro	75	17	1	1	44	3	9
Requi/Alarmas112	602	45	93	110	81	189	84
Requirimentos	1015	105	121	115	159	376	139
Traslados	1229	40	364	83	530	121	91
Valoracións Risco	2719	280	1456	216	150	114	503

7.1.- Policía Xudicial

No apartado de policía xudicial, destacan os 83 atestados tramitados e remitidos á autoridade xudicial por diversas materias.

Destacan os 3 tramitados en temas de seguridade, **45 en materia de incendios forestais** (Lei 3/2007 Incendios Forestais Lei 43/2002 Montes), **2 en furtivismo**, **1** en violencia de xénero,**12** en urbanismo e **5 en menores**

	Totais
Atestados	83
Furtivismo	2
Incendios	45
MAN	1
Menores	5
Patrimonio	3
Sanidade Benestar Animal	4
Saúde Pública	4
Seguridade	3
Urbanismo	12
Violencia Xénero	4

A tramitación dos atestados supuxo a **detención/imputación de 111** persoas, a maioría deles por temas de incendios forestais, menores, seguridade e relacionados coa actividade do furtivismo.

E de subliñar a detención dunha persoa por unha intervención do patrimonio histórico gracias a unha denuncia cidadá con a recuperación de pezas arqueolóxicas da Idade de Bronce en posesión dun particular, con procedencia ilícita de varios xacementos, coa intención de enriquecemento económico ao atoparse á venda.

Detidos/Investigados	111
Caza	**1**
Furtivismo	**62**
Incendios	**24**
MAN	**1**
Menores	**1**
Patrimonio	**1**
Sanidade Benestar Animal	**2**
Seguridade	**8**
Violencia Xénero	**11**

Sinalar que se facilitan ás respectivas Comisarías da Policía Nacional as copias dos atestados tramitados.

7.2.- Menores

Ao longo do ano realizáronse un total de 1218 traslados de menores por diferentes motivos (reintegros a centros de menores, fiscalía, requirimento de PN, colexios, visitas médicas), no que destacan as xefaturas provinciais de Ourense con 530 e A Coruña con 364

7.2.1. Colaboracións da Unidade de Policía Adscrita coa Consellería de Política Social.

Unha das principais actividades encomendadas á Unidade Adscrita da Policía Nacional á Comunidade Autónoma de Galicia (UPA) é a de velar pola protección dos menores no ámbito de toda a Comunidade autónoma. Para iso as labores que se desenvolven neste campo son as seguintes:

- **Detección de situacións de desamparo, abandono, ou malos tratos** a menores de idade, mediante labores de prevención e investigación desas situacións. Neste campo é primordial o labor preventivo para evitar o desamparo do menor.
- Así, ademais de contactos habituais e fluídos con directores e docentes de centros educativos, garderías, casas de acollida, centros de protección, persoal

de servizos sociais, familiares e veciños de familias en situación de risco que nos poidan achegar información sobre esas posibles situacións; de forma habitual lévanse a cabo actuacións como:

- **Control de absentismo escolar**, vixiando durante o horario de clases, os establecementos e zonas de lecer e esparexemento para evitar a estancia dos menores. Tamén se contacta cos Directores de todos os centros escolares para detectar aos menores absentistas.
- **Control do consumo de alcol e tabaco** por menores de idade. Dende a entrada en vigor da Lei 11/2010, de prevención de bebidas alcohólicas en menores de idade e a Lei 42/2010, de medidas sanitarias contra o tabaquismo e reguladora da venda, o subministro, o consumo e a publicidade dos produtos do tabaco, por parte do grupo de menores está a levarse a cabo un control intensivo para o cumprimento desta normativa, sobre todo en lugares de lecer nocturno, para evitar o consumo destas sustancias polos menores.
- **Control de salóns recreativos e máquinas de apostas deportivas**, para evitar a estancia e participación de menores no xogo e apostas con diñeiro. O xogo é unha competencia autonómica atribuída polo estatuto de autonomía. O Goberno galego aprobou un conxunto de normas para regular o xogo presencial na nosa comunidade. A primeira norma a ter en conta é a Lei 3/2023, de 4 de xullo, reguladora dos Xogos en Galicia, á que se suma diversa normativa de desenvolvemento en forma de decretos, para regular diversas materias.
- **Prevención da venda e consumo de sustancias estupefacientes** por parte de menores de idade, establecéndose para iso dispositivos nas inmediacións dos centros educativos e lugares de lecer e esparexemento.
- **Prevención da mendicidad**e con menores, esta é unha actividade practicamente erradicada na nosa Comunidade debido á constante vixilancia á que foi sometida nos últimos anos, sendo residuais os casos detectados nos últimos meses. Con todo continúanse cos labores de prevención para evitar un repunte nesta actividade delituosa.

- **Localización e reintegro** de menores fuxidos de Centros de internamento e domicilios familiares.
- **Realización de informes** sobre situacións socio familiares, de posible desamparo ou de risco; normalmente solicitados por Fiscalía de Menores ou a Consellería de Política Social e Xuventude. Para iso ademais de solicitar información no núcleo familiar e veciñanza, visítanse os Servizos sociais, centros escolares, servizos médicos encargados da atención do menor, Policía local e outros centros e institucións que nos poidan achegar información para a elaboración do informe.

Ademais dos labores en tema de protección dos menores, tamén se desenvolven algunhas actividades en materia de reforma, como son os:

Traslados de menores entre Centros de internamento, a Fiscalía ou ao Xulgado de Menores.

- **Detencións** de menores; por orde da Fiscalía ou Xulgado de Menores, quebrantamentos de condena, delitos de violencia intrafamiliar, etc.

Igualmente realízanse labores de colaboración coa Consellería de Política Social e Xuventude na elaboración de informes de solicitantes de Pensións non contributivas e da RISGA.

Tamén, a petición da Consellería de Facenda e Administración Pública, confecciónanse informes en materia de Abintestatos (procura de posibles herdeiros de persoas que falecen sen realizar testamento).

A continuación, expóñense táboas estatísticas da actividade dos grupos de menores da UPA.

TÁBOAS ESTATÍSTICAS

Tabaco/ alcol/estupefacientes	2022	2023
Dispositivos	75	253
Inspeccións locais	1557	1022
Denuncias venda alcol	16	20
Denuncias consumo alcol	47	51
Denuncias venda tabaco	4	-
Denuncias consumo tabaco	3	-
Denuncias estupefacientes	10	8

Outras actuacións relacionadas con menores	2022	2023
Custodias	69	117
Detidos/Investigados	5	1
Identificacións	1883	2427
Informes a distintos organismos (Xulgados, Fiscalía, Consellerías...)	1155	1817
Inspeccións en salóns de xogo	405	302
Reintegros a centros de menores	74	75
Traslados	1002	1218

Relación dos concellos nos que se levaron a cabo inspeccións relacionadas coa venda de Alcol ou Tabaco a menores de idade ao longo do 2023:

AMES	9	PONTEVEDRA	69
BOIRO	**4**	**REDONDELA**	**3**
BOQUEIXON	**1**	**RIANXO**	**14**
CAMBADOS	**5**	**RIBEIRA**	**4**
CASTROVERDE	**3**	**RÁBADE**	**9**
LALÍN	**12**	**SANTA COMBA**	**4**
LUGO	**27**	**SANTIAGO**	**78**
MEIRA	**2**	**SARRIA**	**1**
MONFORTE DE LEMOS.	**4**	**VIGO**	**46**
NOIA	**8**	**VILA DE CRUCES**	**3**
OURENSE	**14**	**VILAGARCÍA**	**4**
PADRÓN	**5**	**VILALABA**	**1**
PONTEAREAS	**24**	**VIVEIRO**	**4**

7.2.1.1 Grupos de protección vítimas de violencia de xénero

O 26 de outubro de 2015 fírmase, entre o Ministro de Interior e o Vicepresidente e Conselleiro de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza, o Protocolo en Materia de Violencia de Xénero para a coordinación de actuación e a cooperación entre a Xefatura Superior de Policía de Galicia e a Unidade de PN Adscrita á Comunidade Autónoma.(UPA)

Como continuación ao anterior, o 27 de xuño de 2016 ten lugar a rúbrica coa Xefatura Superior de Policía, da Acta resultante da primeira reunión da Comisión Delegada de Seguimento do Protocolo citado anteriormente, centrándose basicamente na **colaboración e coordinación** coas distintas Comisarías da PN, tanto no ámbito da atención, coma no da protección das vítimas de violencia de xénero.

Conforme a este protocolo de colaboración entre a Xunta de Galicia e o Ministerio do Interior, a UPA faise cargo da seguinte porcentaxe de mulleres protexidas nas distintas cidades con presencia desta Unidade Adscrita:

Santiago de Compostela do 20 ao 25% das mulleres, A Coruña entre un 18 e un 20%, Lugo entre un 10 e un 15 %, Ourense, Pontevedra e Vigo entre un 15 e un 18%.

Baixo a tutela do Centro de Actualización e Especialización da División de Formación da DGP, celebrouse o "XXXVII Curso de Unidades de Prevención, Asistencia y Protección Vítima de Violencia de Género" na localidade da Estrada. Unha vez superado o curso e as correspondentes prácticas nas Comisarías de Policía respectivas, créanse dentro da Unidade Adscrita, as Unidades de Prevención, Asistencia e Protección ás vítimas de violencia de xénero (UPAP´S), con funcións idénticas ás das "Unidades de Familia y Mujer" (UFAM-Protección) das Comisarías.

A partires do mes de setembro do ano 2016, comezou a Unidade a facerse cargo das mulleres protexidas asignadas desde as Comisarías de Policía Nacional de Santiago, A Coruña, Lugo, Ourense, Pontevedra e Vigo.

En cada ocasión que se ten coñecemento de algún suceso relacionado con violencia de xénero, ponse en marcha a maquinaria policial, mediante a:

-Colaboración co PN nas **chamadas** de episodios de violencia de xénero mediante o desprazamento de coches radiopatrullas uniformados ou a presencia de policías de paisano no lugar dos feitos.

-**Atención singularizada** á vítima.

-**Información detallada** (sobre procedementos legais, institucións de apoio e asesoramento, trámites, denuncia, medidas legais, etcétera.).

-De resultar agredidas, traslado ao **centro Asistencial** (se fora preciso).

-Traslado á **Comisaría** para a formulación da correspondente denuncia e a conseguinte **valoración de risco**.

-Recollida dos datos sobre o **agresor** e posta en marcha das medidas de seguridade oportunas.

- Adopción das **medidas de protección** establecidas nos correspondentes Protocolos e axeitadas ao nivel de risco da vítima.

O inicio da actuación pódese producir de **oficio,** a instancias da **vítima** ou a requirimento de **terceiros**, en calquera das sedes da nosa Unidade. Habitualmente actúase á instancias do servizo de **Emerxencias do 112**, onde se centralizan a maioría das alarmas relacionadas con esta materia. Acto seguido, dende a Sala operativa da Xefatura de Santiago difúndese inmediatamente esta información ás correspondentes Xefaturas Provinciais e á local de Vigo.

Por outra banda, no mes de xullo de 2016, nas distintas sedes da Unidade Adscrita, activáronse os soportes informáticos, creándose os Grupos de UPAP, actualmente con 12 Policías dedicados en exclusiva ás vítimas. Ademais, en apoio a estes Grupos, a Unidade conta con 7 Policías dedicados a labores de coordinación e 66 axentes uniformados en vehículos rotulados os cales prestan servizo a quendas, as 24 horas do día, durante os 365 días do ano.

Desta maneira o número de axentes e de medios dedicados á protección de mulleres, irase incrementando ao igual que aumenten as vítimas, para seguir proporcionándolles un nivel óptimo de atención e protección.

PERSOAL DEDICADO A VIOXÉN				
UPA	EQUIPOS VIOXÉN	PERSOAL APOIO	PERSOAL DE COORDINACIÓN	TOTAL
SANTIAGO	3	12	2	17
A CORUÑA	3	12	1	16
LUGO	2	12	1	15
OURENSE	1	12	1	14
PONTEVEDRA	2	12	1	15
VIGO	2	12	1	15
TOTAL	13	72	7	92*

*O número de axentes dedicados a VIOXÉN irase incrementando a medida que se vaian asignando máis vítimas de violencia de xénero.

DATOS ESTATÍSTICOS VIOXEN 2023.

No que respecta aos datos estatísticos que se reflicten no cadro adxunto, durante o ano 2023 o número de vítimas que tiveron protección policial foron un total de 584**,** entre as que se manteñen activas no sistema de protección, as que se inactivaron por cese das circunstancias que motivaban o risco e as que foron trasladadas a outros corpos de seguridade por cambio de domicilio da vítima.

Durante o ano, o número de **vítimas activas** no sistema de protección variou dende as **271**cas que comezou xaneiro ata as **284 mulleres protexidas por esta unidade a 31 de decembro de 2023.**

MULLERES PROTEXIDAS AO LONGO DO 2023				
SEDES UPA	ACTIVAS NO SISTEMA DE PROTECCIÓN (1)	TRASPASADAS A OUTROS CORPOS DE SEGURIDADE (2)	INACTIVAS NO SISTEMA DE PROTECCIÓN (3)	TO-TAL
SANTIAGO	40	8	19	67
A CORUÑA	107	43	21	171
LUGO	35	2	10	47
OURENSE	20	5	22	47
PONTEVEDRA	20	5	10	35
VIGO	62	12	143	217
TOTAL	284	75	225	584

(1) A 31 de decembro de 2023
(2) Dende o 1 de xaneiro de 2023 ata o 31 de decembro de 2023
(3) Dende o 1 de xaneiro de 2023 ata o 31 de decembro de 2023

ACTUACIÓNS POLICIAIS VIOXÉN 2023 UNIDADE DE POLICÍA ADSCRITA		
CONTACTOS VÍTIMA/AGRESOR		7252
CONTROIS DO ENTORNO	DA VÍTIMA	31754
	DO AGRESOR	1530
INFORMES DE AVALIACIÓN DO RISCO DA VÍTIMA		2716
COMUNICACIÓNS XULGADO/FISCALÍA		312
ACOMPAÑAMENTOS Á VÍTIMA (Xulgado, Comisaría, Recollida enseres, Outros)		1389
DETIDOS		11
MEDIA DIARIA DE VÍTIMAS PROTEXIDAS POLA UPA		277

7.3.- POLICÍA ADMINISTRATIVA

As actuacións da UPA na súa función de "inspección das actividades sometidas á ordenación ou disciplina da Comunidade Autónoma, denunciando toda actividade ilícita", supuxeron a práctica de **27262 inspeccións** e deron como resultado a tramitación de **4772 Actas/denuncias**.

Os eidos nos que se realizan estas actuacións abranguen sectores tan variados como a **protección de menores**, protección do **medio natural**, a **sanidade animal**, **sanidade vexetal, transportes, urbanismo, saúde pública, furtivismo, verteduras, vertedoiros, gandería**, etc. E, en particular, o control da actividade de tinturarías, talleres e a xestión dos seus residuos; a inspección de establecementos comerciais de produtos fitosanitarios, transporte de gando e protección do patrimonio.

Dentro dos grupos de investigación destaca o traballo desenvolvido polos distintos grupos adicados aos labores de prevención e investigación de incendios forestais na UPA, labores desenvolvidas non só durante a vixencia do PLADIGA, senón durante todo o ano.

PRINCIPAIS DENUNCIAS							
	Totais	**Stgo**	**Coruña**	**Lugo**	**Ourense**	**Pvdra**	**Vigo**
Denuncias	**4772**	**657**	**212**	**1656**	**845**	**984**	**418**
Camiños	**10**	4		1		3	2
Campañas	**51**	19			18	13	1
Caza	**234**	79		133	20	2	
Fitosanitarios	**5**	4	1				
Furtivismo	**239**	152	74			10	3
Incendios	**1497**	73	10	685	189	374	166
MAN	**130**	15	5	12	55	34	9
Menores	**85**	14		60	4		7
Patrimonio	**29**	9	5	2	2	11	
Recursos Mariños	**6**						6
Residuos	**1452**	139	89	439	360	233	192
Sanidade Benestar Animal	**102**	44	1	27	6	24	
Saúde Pública	**15**	1		4	6	1	3
Seguridade	**165**	3	1		1	158	2
Transporte	**15**	1			9	3	2
Urbanismo	**26**	3		6		11	6
Verquidos	**51**	14	7	1	8	14	7
Vertedoiros	**639**	82	19	268	166	93	11
Xogo	**4**			3			1

7.3.1. Informe PLADIGA

Continuando o labor desenvolvido nos últimos anos na loita contra os incendios forestais que se recolle no plan INFOGA, o Consello da Xunta deu o seu visto e prace á edición de 2023 do Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia (PLADIGA 2023). O documento ten por obxecto "o establecemento da organización e procedemento de actuación dos recursos e servizos" previstos por diversas administracións públicas e entidades privadas para a loita contra os lumes nos montes.

O Plan prevé cada ano, a colaboración específica do persoal da UPA en tarefas, tanto relativas á prevención de lumes, como á posterior investigación deles, de xeito que se poidan deter as persoas que aparezan como as súas autoras.

A Unidade da Policía Nacional Adscrita á Xunta de Galicia ven desenvolvendo unha activa colaboración con distintos departamentos da Consellería de Medio Rural, que se ven acentuando nos derradeiros tempos.
A loita contra o lume é un dos obxectivos básicos da Unidade Adscrita, xunto coa protección de mulleres maltratadas, protección do Medio Ambiente, menores en situación de risco e a protección de personalidades e edificios oficiais.

Seguindo as pautas marcadas polo Goberno da Xunta de Galicia no plan anual anti-incendios PLADIGA 3 esta Unidade policial estableceu un plan global de traballo en materia de incendios, tanto en actividades preventivas, como de investigación, destinados a preservar os nosos bosques do lume. Este cometido se desenrola ao longo de todo o ano, potenciándose nos meses especialmente críticos de xullo, agosto, setembro (*a "campaña de verán"*) ademais das épocas excepcionais de vagas de lumes.

Así pois, nun marco de **actuación preventiva**, a Secretaría Xeral de Montes encomendou ás distintas Xefaturas desta unidade, diversas zonas de especial vixilancia, co obxectivo de previr a aparición de incendios forestais, sempre debidamente coordinados co resto dos corpos de seguridade participantes, coa presenza activa das patrullas nas zonas asignadas, así como a **investigación** de todas as circunstancias que puideran concorrer naqueles lumes que se produciran, identificando e detendo aos seus autores.

O número de incendios forestais è inversamente proporcional ao número de expedientes administrativos por infraccións/neglixencias, non respectar franxas de seguridade, queimas prohibidas, queimas sen garantías de seguridade, etcétera...

Do análise dos incendios pódese determinar que o patrón de incendiarios non varía sobre o dos outros anos.

Constátase que o máis efectivo na actividade de prevención na loita contra os lumes forestais é a recompilación de información, a concienciación cidadá e a supervisión e control de tódalas queimas e outras actividades agrícolas susceptible de producir lumes no monte.

Todo isto posibilita que, ao longo dos anos, a tendencia do número de incendios camiñe á baixa, se ben, cabe sinalar que este ano producíronse incendios moi virulentos, de gran extensión e duradeiros no tempo, polo que a UPA tivo que realizar un esforzo extraordinario tanto en persoal como en horas de servizo.

Operativamente estamos cambiando a filosofía de prevención, pasando dunha prevención tradicional, pasiva, a unha prevención proactiva, cambiando os recorridos rutineiros para incidir básicamente nunha labor de información, concienciación das medidas de seguridade pertinentes nas queimas controladas, o control rigoroso do cumprimento da prohibición de estas queimas cando así o decreta a Consellería e os expedientes administrativos por incumprimento da normativa de seguridade.

Abarcaría as actuación máis destacadas realizadas ao longo do exercicio de 2023, que se detallan a continuación.

1.-FASES DE ACTUACIÓN.

1.1.-FASE PREVIA.

A fase previa iníciase coa reunión do Comité Integrado de Prevención de incendios de Galicia (CIPIG) na sede da D.X. de Defensa do Monte, determinando, posteriormente, as parroquias de alta actividade incendiaria (P.A.A.I.), que afectan aos Concellos asignados á Unidade Adscrita durante a Campaña de Verán 2023:

PROVINCIA	CONCELLO	P.A.A.I.
A CORUÑA	BOIRO	CURES (SANTO ANDRÉ)
	PORTO DO SON	RIBASIEIRA (SAN FINS)
	RIBEIRA	RIBEIRA (SANTA UXÍA)
OURENSE	MELÓN	QUINS (SANTA MARÍA)
	MACEDA	CASTRO DE ESCUADRO(SANTA MARIA)
	PADRENDA	PADRENDA (SAN CIBRÁN)
PONTEVEDRA	CALDAS DE REIS	SAIAR (SANTO ESTEVO)
	POIO	POIO (SAN XOÁN)

1.2 FASE CRITICA (PLADIGA 2023)

Existen en todas as sedes da Unidade do CNP Adscrita á Xunta de Galicia equipos permanentes de investigación de incendios, coa case exclusiva finalidade de dedicarse a traballar en materia de incendios forestais.

As esixencias de investigación nesta materia veñen marcadas polo Plan reitor que estableceu a Consellería de Medio Rural, a través da Dirección Xeral de Defensa do Monte e que se reflicte no Pladiga 2023.

Chegada a campaña de verán, o período máis virulento de incendios, os esforzos se concentraron nos concellos asignados, e dentro deles, especialmente nas "Parroquias de Especial Vixilancia" (P.E.V: ou lugares con concentración de lumes agregados de superficie, por riba da media) ou "Parroquias de Alta Actividade Incendiaria" P.A.A.I., distribuíndose as zonas de actuación policial co resto das FF. e CC. de Seguridade do Estado.

Así pois, para a campaña de verán do presente ano, os concellos asignados a esta Unidade Policial, quedaron como seguido se detalla:

SEDE UPA	CONCELLOS ASIGNADOS A CADA SEDE	TOTAL
SANTIAGO	A Baña, A Pobra do C., Ames, Boiro, Boqueixón, Brión, Dodro, Lalín, Negreira, O Pino, Oroso, Lousame, Padrón, Porto do Son, Rianxo, Silleda, Rois, Teo, Touro, Trazo, Val do Dubra e Vedra.	22
A CORUÑA	A Laracha, Abegondo, Arteixo, Bergondo, Betanzos, Cambre, Carral, Culleredo, Oleiros e Sada.	10
LUGO	Abadín, A Pastoriza, Begonte, Castro de Rei, Castroverde, Cospeito, Guitiriz, Meira, Muras, O Corgo, Outeiro de Rei, Pol, Rábade, Ribeira de Piquín, Riotorto, Vilalba e Xermade.	17
OURENSE	A Merca, A Bola, A Peroxa, Allariz, Amoeiro, Arnoia, Avión, Barbadás, Baños de Molgas, Beade, Beariz, Boborás, Carballeda de Avia, O Carballiño, Cartelle, Castrelo de Miño, Cenlle, Celanova, Coles, Cortegada, Esgos, Gomesende, Leiro, Maceda, Maside, Melón, Nogueira de Ramuín, O Irixo, Paderne de Allariz, Padrenda, Pereiro de Aguiar, Piñor, Pontedeva, Punxín, Quintela de Leirado, Ramirás, Ribadavia, San Amaro, San Cibrao das Viñas, San Cristovo de Cea, Taboadela, Toén, Verea, Vilamarín, Xunqueira de Ambía e Xunqueira de Espadañedo.	46
PONTEVEDRA	A Illa de Arousa, Barro, Cambados, Catoira, Caldas de Reis, Meis, Meaño, O Grove, Poio, Portas, Ribadumia, Sanxenxo, Valga, Vilaboa e Vilanova.	15
VIGO	Mondariz, Mos, O Covelo e Ponteareas.	4
TOTAL CONCELLOS ASIGNADOS Á UPA		114

O resto dos Concellos encoméndanse ao CNP nos que hai Comisaría (capitais de provincia e cidades mais importantes) e á Garda Civil, quedando o reparto da seguinte maneira:

UPA	CNP	GARDA CIVIL
114 (36,3%)	**14 (4,5%)**	**186 (59,2%)**

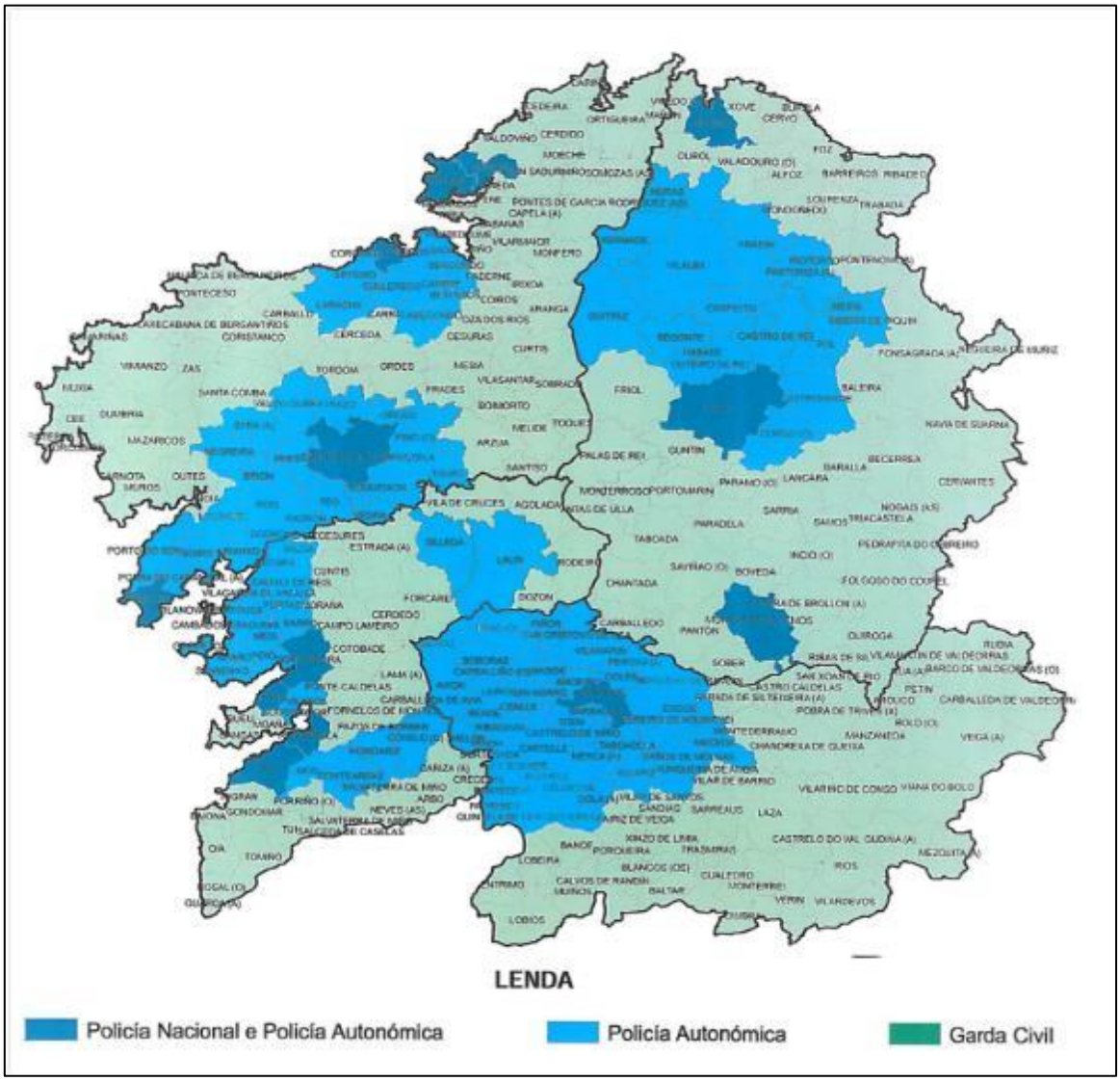
LENDA
Policía Nacional e Policía Autonómica
Policía Autonómica
Garda Civil

2.2.2- EFECTIVOS POLICIAIS DURANTE O PLADIGA.

En canto aos efectivos dedicados á investigación/prevención de incendios nos derradeiros anos quedou:

PLADIGA 2023 Efectivos Policiais	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EQUIPO DE INVESTIGACIÓN	37	35	30	30	28	**26**
EQUIPO DE PREVENCIÓN	90	88	85	84	80	**78**
INCREMENTO EFECTIVOS INVESTIGACIÓN CAMPAÑA DE VERÁN	11	9	11	11	10	**10**
INCREMENTO EFECTIVOS PREVENCIÓN CAMPAÑA DE VERÁN	81	81	80	78	78	**78**
REFORZOS SITUACIÓN DE EMERXENCIA	37	37	36	36	36	**33**
TOTAL EFECTIVOS	256	250	242	239	232	**225**

Dentro da Unidade da PN Adscrita á Xunta de Galicia, existen en todas as sedes, é dicir, na Xefatura Provincial de Santiago de Compostela, nas 4 capitais de provincia e na sede local de Vigo, equipos permanentes de investigación de incendios, coa case exclusiva finalidade de dedicarse a traballar en materia de incendios forestais, nas dúas vertentes máis importantes: a **prevención** e a **investigación** das causas e do esclarecemento da autoría dos lumes producidos. Ao longo de ano, a actividade nesta materia flutúa, sendo a época máis crítica o período estival, onde é preciso un esforzo e dedicacións especiais. Así pois, durante a maioría do ano, os equipos de incendios traballaron en toda a Comunidade Autónoma.

Prioritariamente, coas actividades de prevención, se pretende lograr unha maior presenza policial disuasoria en áreas conflitivas, co obxectivo de "sensibilizar" á poboación nesta materia.

En consecuencia, os **Grupos de Prevención de incendios** están compostos por funcionarios/as que prestan unha actividade policial de campo complementaria aos Grupos de Investigación, dedicándose basicamente a previr e a disuadir da actividade incendiaria, realizando, entre outras, as seguintes funcións:

-Vixilancia preventiva nas zonas forestais de especial atención encomendadas no PLADIGA.

-Contactos cos cidadáns para a captación de información e datos sobre a existencia de posibles sospeitosos, reincidentes, pirómanos,etc.

-Detectar posibles focos de inicio.

-Alertar e colaborar cos medios de extinción.

-Controlar as autorizacións-comunicacións e as normas para a realización de queimas e queimas controladas. Tamén outras actividades que se desenvolven en zona forestal (talas, construción, cambios de cultivo ou de usos, pastoreo ou caza en zonas queimadas).

-Identificacións selectivas sobre o terreo de cidadáns sospeitosos, chequeo de vehículos e controis semellantes.

-Resposta rápida para presentarse no lugar dos lumes e realizar labores de axuda aos equipos de extinción e auxilio as persoas (cortes de estradas, auxilio de persoas e outros).

-Evacuacións e confinamentos , o igual que os grupos de Investigación; nas situacións de perigo para as persoas.

Estes policías actúan uniformados, en coches radio patrulla rotulados.

Dentro dos **grupos de investigación de incendios** de cada unha das sedes da UPA operan policías especializados en investigación en materia de lumes forestais que, entre outras, realizan as seguintes actividades:

-Realización de minuciosas inspeccións oculares, recollida de evidencias e reportaxes fotográficas.

-Identificación e tomas de declaración ás testemuñas presenciais.

-Práctica doutras xestións e obtención de información e probas indiciarias destinadas a complementar a identificación plena da autoría dos lumes.

-Elaboración dos correspondentes atestados e a súa remisión á Autoridade Xudicial.

-Coordinación e contacto permanente cos responsables das Brigadas de Información de Incendios Forestais (BIIF) para o intercambio de información.

-Traslado dos datos de interese recadados ao programa informático da Rede de Información de Incendios (REDIIN) do PLADIGA, etc.

Para estes cometidos, os/as axentes actuarían de paisano, en vehículos camuflados.

1.2.3.-ANÁLISE DE INCENDIOS CAMPAÑA DE VERÁN.

	NÚMERO DE INCENDIOS POR ZONA DE DESPREGUE							
	UPA		CNP		GC		Total	
	2022	**2023**	2022	**2023**	2022	**2023**	2022	**2023**
Xullo	178	**49**	29	**10**	292	**62**	499	**121**
Agosto	226	**127**	47	**19**	380	**182**	653	**328**
Setembro	50	**23**	15	**7**	83	**40**	148	**70**
Outubro	10	**34**	6	**4**	28	**60**	44	**98**
Totais	464	**233**	97	**40**	783	**344**	1344	**617**
%	34,5	**37,8**	7,2	**6,5**	58,3	**55,7**	100%	**100%**

* O ano 2022 cerrouse a campaña o 31 de outubro mentres que este ano pechouse o pasado 15 de outubro.

Número de incendios por zonas asignadas aos Corpos e Forzas de Seguridade en Galicia. Comparativa na campaña do PLADIGA 2022-2023

	INCENDIOS CAMPAÑA PLADIGA		
	2022	**2023**	**VARIACIÓN ANUAL**
UPA	464	**233**	**-49,8 %**
CNP	97	**40**	**-58,8%**
Garda Civil	783	**344**	**-56,1%**
Galicia	1344	**617**	**-54,1 %**

* O ano 2022 cerrouse a campaña o 31 de outubro mentres que este ano pechouse o pasado 15 de outubro.

3.-ESTATÍSTICA GLOBAL INCENDIOS 2023.

CADRO ESTATÍSTICO COMPARATIVO 2022-2023

	2022	**2023**	**%**
NÚMERO DE INCENDIOS*	2039	**908**	-55,46 %
DETIDOS /INVESTIGADOS UPA	52	**24**	-53,84 %
INCENDIOS ESCLARECIDOS UPA	217	**121**	-44,23 %
DENUNCIAS INFRAC. ADMINIST. UPA	1793	**1497**	-16,50%

*Datos obtidos a partir da consulta na aplicación RedIIn para toda Galicia.

Tendo en conta que o persoal desta Unidade vén diminuíndo considerablemente nos últimos anos, non cabe dúbida que a instauración dos servizos extraordinarios remunerados durante os venres, fins de semana e festivos nesta última campaña de verán, así como, nos incendios nos que se declarou o NIVEL 2, por haber perigo para as persoas e os seus bens (chegando incluso a ter que desaloxar vivendas, establecementos de hostalaría, cámpings, etc...), contribuíu a que estes resultados foran amortecidos, tendo o persoal da Upa que facer un esforzo titánico, dado o elevado número de horas investidas.

Comparativo por corpos do total de persoas detidas ou investigadas de Galicia

DETIDOS/INVESTIGADOS 2023		
Porcentaxe	U P A	Outros CORPOS
	24	**37**
	39,3%	**60,7/%**

3.1.-ANÁLISE DAS CAUSAS ORIXINARIAS DOS LUMES.

	CAUSAS ORIXINARIAS DOS LUMES 2023	
	Nº LUMES	%
Intencionado	756	65,8 %
Neglixencia	100	8,7 %
Natural	27	2,35 %
Outros	266	23,15 %
TOTAL	**1149**	**100%**

En canto aos **incendios intencionados**, existen innumerables motivacións, sendo as principais as seguintes: relacionadas con piromanía, alcoholismo, cambios de uso do solo, cambios de cultivo, limpeza do monte para caza, escorrentar animais que causan danos nos cultivos, para delimitación de fincas, relacionadas con procesos de concentración parcelaria, de expropiacións para vías de comunicacións, repartición de herdanzas, liortas entre veciños e familiares, vinganzas, forzar postos de traballo na actividade de extinción, protestar polas limitacións e restricións de actividades dos espazos naturais, etcétera.

O apartado de **Neglixencias** engloba causas coma escapes de queimas de restos agrícolas e forestais, queimas para rexeneración de de pastos, traballos con maquinaria agrícola, traballos con soldadura ou outra maquinaria en construción ou mantemento de vías de comunicación, fogos pirotécnicos en festas, traballos de apicultura, barbacoas e lumes para cociñar, queimas en vertedoiros, etcétera.

A principal **causa natural** orixe de lumes forestais é a caída de raios no monte en tormentas secas no verán.

No apartado de **Outras causas** englóbanse incendios debidos a reprodución de outros xa extinguidos, causados por liñas eléctricas, por trens, por causas descoñecidas ou outras sen especificar.

3.2.-Comparativa detidos/investigados ca causa

2022	**INTENCIONADOS**	11	21,56%
	NEGLIXENCIA	*41*	*78,44 %*
	TOTAL	52	
2023	**INTENCIONADOS**	**4**	**16,66 %**
	NEGLIXENCIA	**20**	**83,34 %**
	TOTAL	**24**	

COMPARATIVA DE DETIDOS/IMPUTADOS POR IDADES E SEXO

		14-29	30-64	>65	TOTAL
HOMES	*2022*	*3*	*24*	*14*	*41*
	2023	**3**	**17**	**3**	**23**
MULLERES	*2022*	*-*	*4*	*5*	*9*
	2023	**-**	**-**	**-**	
TOTAIS	*2022*	*3*	*28*	*19*	*52 (2 persoas xurídicas)*
	2023	**3**	**18**	**3**	**24**

RELACIÓN INCENDIOS/ EXPEDIENTES AMINISTRATIVOS.

Década 1990/1999	Década 2000/2009	Década 2010/2019	Década 2020/2023
Media anual 9384,6	***Media anual 8116,1 (-13,51%)***	***Media anual 3011,5 (-62,89%)***	***Media anual 1274,25(-57,68%)***

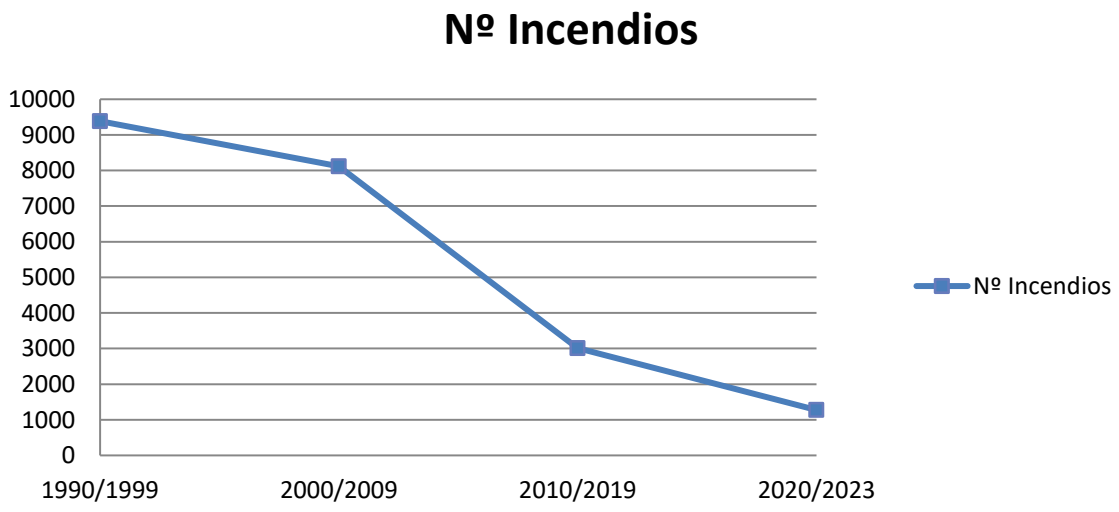

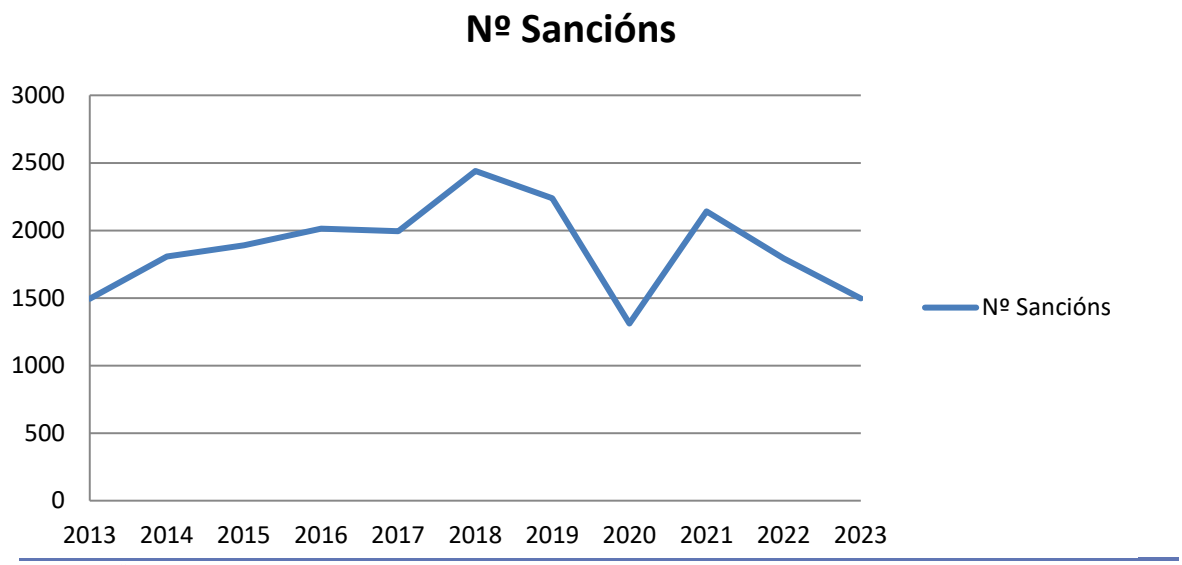

*Constátase que o descenso do número de lumes acaecidos é inversamente proporcional ao incremento da inspeccións/sancións administrativas (exceptuando o período da pandemia).

Á vista dos anteriores datos, podemos inferir que a actividade despregada por esta Unidade, tanto no que se refire á prevención proactiva, como a investigación, seguramente está colaborando dunha maneira moi importante na redución do número dos lumes producidos, (salvo repuntes puntuais) dada a tendencia a baixa progresiva que se observa nas medias do número de incendios rexistrados nas derradeiras décadas. Tamén, sen dubida algunha, inflúe nesta redución o esforzo despregado pola UPA nas labores de información ao cidadán durante os últimos 20 anos sobre os requisitos para realizar as queimas forestais para que non se produzan escapes, a forma de levar a cabo as plantacións forestais, franxas de seguridade e outras actividades no ámbito do rural, primando as tarefas informativas sobre as punitivas.

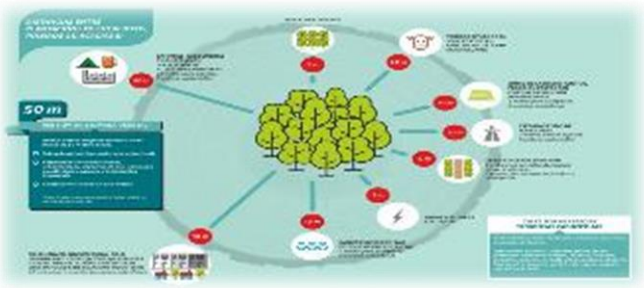

4.-PERFIL DOS DETIDOS/INVESTIAGADOS ANO 2023

O perfil dos detidos/investigados por incendio forestal, indican que a orixe da maioría dos lumes segue a ser a imprudencia/neglixencia: **20**, mentres que os dolosos/intencionados só se considerarían: **4**.

Así pois, dentro dos dolosos ou intencionados incluiríamos aos realizados voluntariamente para "limpar" a maleza e restos agrícolas ou, en algún caso, "queimar porque si", mediante a aplicación directa de lume, sen importar as consecuencias.

Polo que se refire aos imprudentes/neglixentes, a principal causa segue a ser os escapes de queimas 6, limpeza de fincas **2**; utilización de diversa maquinaria agrícola, **8**; lanzamento de artefactos pirotécnicos **3** e outras causas **1**.

En materia de investigación de incendios, polo que respecta ao resto de Forzas e Corpos de Seguridade do Estado actuantes nesta Comunidade Autónoma (CNP, Garda Civil, UME...) se realizaron un total de 37 detidos/imputados, o que sumado aos realizados pola Upa (24) fai un total de 61

5.-OUTRAS ACTIVIDADES DA UPA RELACIONADAS COS INCENDIOS FORESTAIS 2022

Se considera que as actividades realizadas polos Policías asignados aos Grupos de Investigación/Prevención da UPA, ademais do número de detidos/imputados efectuados, poden ter unha gran influencia na curva descendente no número de incendios en Galicia, que se veñen producindo nos últimos 25 anos.

Dentro das denuncias por infraccións administrativas están incluídas:

- ***Queimas irregulares realizadas por particulares*** que deberían ser comunicadas/autorizadas pola Administración. Trataríase de detectar queimas sen as preceptivas comunicacións/permisos, abandonalas sen extinguir totalmente sen dispoñer dos medios adecuados para a súa extinción, queimar, a pesares das comunicacións pertinentes, en condicións meteorolóxicas adversas,...etc. No cómputo anual constátase un descenso

no número de denuncias policiais tramitadas para a incoación de expedientes administrativos, dato este que podería indicar unha maior observancia no cumprimento da normativa legal, como consecuencia da labor continuada das patrullas.

- ***Cambios de usos e cultivos:*** Neste eido, incluiríanse inspeccións realizadas en zonas anteriormente ardidas, para impedir que, sen os preceptivos permisos, se faga aproveitamento (forestal, urbanístico, agropecuario...) do solo queimado.
- ***Pastoreo:*** De igual xeito, o pastoreo en áreas ardidas é unha práctica moi corrente, sobre todo nas zonas con "lumes de montaña", onde se queima o monte baixo, para a rexeneración de pastos. En consecuencia, faise un seguimento do pastoreo en zonas queimadas, para evitar, na medida do posible, que se continúe realizando este tipo de malas praxes.
- ***Franxas de seguridade:*** Este é outro tipo de actividades preventivas que se veñen realizado, consistente en vixiar o cumprimento da normativa en canto ás franxas de seguridade. Trátase de crear espazos libres de vexetación, a modo de devasas, destinados a impedir a progresión das lapas e que, legalmente, deben respectarse arredor de zonas sensibles, como gasolineiras, urbanizacións e vivendas do rural, servidumes dos tendidos eléctricos, vías de comunicación, traxectos ferroviarios, etcétera.

Por último, como vén sucedendo en campañas anteriores, é de destacar, en xeral, a gran colaboración que seguen prestando os distintos compoñentes dos equipos/brigadas de extinción de incendios da Xunta de Galicia, en todas as actividades policiais relacionadas coa prevención e investigación de incendios.

Tamén, como dato a salientar, cabe citar a sensible mellora nos tempos de resposta dada polos medios de extinción que impediron, en moitos dos casos, que progresaran incendios, evitándose danos contra á poboación e vivendas ou que se queimaran superficies sensiblemente maiores.

Así pois, á vista dos datos expostos, poderíamos concluír que a labor inspectora/preventiva policial sobre as actividades ilícitas realizadas por particulares neste eido, que provocan unha porcentaxe altísima de incendios forestais, supuxo un maior cumprimento da normativa vixente en materia de incendios, o que redunda, necesariamente, nunha tendencia descendente (salvo repuntes puntuais) do número de lumes ocorridos

.

7.3.2. OUTRAS ACTIVIDADES EN DEFENSA DO MEDIO AMBIENTE

7.3.2.1 COLABORACIÓNS DA UNIDADE DE POLICÍA ADSCRITA COA CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL.

A Unidade da Policía Nacional Adscrita á Comunidade Autónoma de Galicia ven desenvolvendo unha activa colaboración cos distintos departamentos da **Consellería do Medio Rural**, que se ten acentuado nos últimos tempos.

Con independencia das labores que o persoal da UPA presta na prevención e investigación de incendios forestais, ou tamén na loita contra o furtivismo e marisqueo ilegal, que son sen dúbida aquelas máis coñecidas, tamén cómpre

salientar neste eido as actuacións en materia de sanidade e benestar animal, o control de residuos SANDACH (subprodutos animais non destinados ao consumo humano); a inspección e control de establecementos expendedores de produtos fitosanitarios; e tamén, neste caso as actividades relacionadas coa praga do nematodo do piñeiro, campaña da praga da pataca e control da gripe aviar.

1.- Área de sanidade e benestar animal.

Esta área comprende unha serie de actividades de inspección e control da sanidade e benestar dos animais nos transportes (internacionais, estatais e autonómicos). Estes desprazamentos, normalmente entre explotacións ou ata os matadoiros e feiras, teñen que facerse cumprindo a normativa destinada a garantir as óptimas condicións tanto físicas como sanitarias do gando.

Tamén se supervisan e inspeccionan feiras e mercados de gando, moi abundantes e concorridos ao longo da xeografía galega. Inclúen apoios puntuais ás actuacións do persoal técnico dos servizos veterinarios oficiais (SVO), no desenvolvemento das súas tarefas nestes recintos, nos que se relacionan con tratantes ou feirantes, que ás veces non están de acordo coas obrigadas intervencións dos veterinarios.

A actuación da policía nestes casos pretende ter un carácter preventivo e informativo, pero tamén de control e inspección, ao marxe dos controis oficiais dos propios servizos veterinarios, permitindo que as actividades comerciais e de intercambio se desenvolvan dentro do marco normativo previsto.

	Inspeccións		Denuncias		Detidos	
	2022	***2023***	***2022***	***2023***	***2022***	***2023***
Totais	***552***	***490***	***218***	***102***	***1***	***2***

2.- Control de residuos SANDACH.

Trátase de regular a xestión dos subprodutos animais dende o momento en que se xeran ata o seu uso final, valorización ou destrución, que tamén está regulada, para garantir que durante esta non aparezan riscos para a saúde humana, a sanidade animal ou para o medio natural, e especialmente para garantir a seguridade da cadea alimentaria.

Neste apartado inclúense todas as actividades de inspección e control por parte do persoal da unidade, de contedores destinados a transportar subprodutos animais non destinados ao consumo humano (osos, picos, plumas, pelos, sangue...etc.), que na súa maioría son subprodutos procedentes da industria alimentaria que van destinados a outras empresas do sector alimentario (fabricantes de pensos para cans, por exemplo), ou tamén para ser entregados a xestores autorizados para a súa destrución.

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	*2023*	*2022*	*2023*
Totais	*4*	*-*	*1*	*-*

3.- Control de produtos fitosanitarios e establecementos de venda.

Os **produtos fitosanitarios** son medios imprescindibles para a produción agrícola, tanto para os sistemas convencionais de agricultura, coma para a agricultura integrada ou a ecolóxica.

Seguindo as instrucións da Consellería, a Policía Adscrita efectúa un control sobre a **venda e uso destes produtos**, fundamentalmente de alta toxicidade, así como o destino final dos envases baleiros que contivesen praguicidas clasificados nas categorías como nocivos, tóxicos e moi tóxicos.

Tamén se fiscaliza a **axeitada aplicación** deste tipo de produtos, xa que poden resultar perigosos para a saúde das persoas que os utilizan: precisan unha formación profesional. Tamén a utilzación incorrecta que pode ter incidencia para á saúde pública.

A relación de actuacións policiais nesta materia, desenvolvidas ao longo deste ano, figura no seguinte cadro:

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	**2023**	**2022**	**2023**
Totais	**7**	**10**	**-**	**5**

4.- Control da praga do nematodo do piñeiro.

Por Resolución do 17 de novembro de 2010, da Dirección Xeral de Produción Agropecuaria, da Consellería do Medio Rural, declárase no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia a presenza do **organismo de corentena *Bursaphelenchus xylophilus*** (nematodo do piñeiro) e se ordena comezar as medidas para a súa erradicación. Do mesmo xeito o Decreto 10/2011, de 28 de xaneiro, ordenan medidas para evitar a súa propagación.

A partir do 12 de abril de 2011 comezaron a desenvolverse as actividades de control e inspección de transportes de madeira, con especialísima incidencia na área de Salvaterra de Miño-As Neves, considerada como zona demarcada. Tratábase de controlar por unha banda os transportes de entrada de madeira procedentes de Portugal, pero tamén os de saída desa zona acoutada do sur de Pontevedra.

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	2023	2022	2023
Totais	50	2	-	-

A actividade inspectora nesta materia concéntrase na zona fronteiriza con Portugal (Sedes UPA de Ourense e Vigo). Despois de anos de control policial constátase un maior cumprimento da normativa legal tanto no transporte de madeira de pino, como nos palés.

5.- COLABORACIÓNS EN MATERIA DE INCENDIOS FORESTAIS.

Noutro eido, unha das maiores colaboracións coa consellería do Medio Rural reflíctese na materia da loita contra os incendios forestais, que, debido a súa transcendencia, merece un informe anual aparte que se remite á mesma Consellería. Como datos máis relevantes nesta materia achéganse os relativos ás inspeccións, denuncias e número de detidos/investigados.

Inspeccións		Denuncias		Detidos/ Investigados	
2022	2023	2022	2023	2022	2023
7.726	7.755	1.793	1.497	52	24

6.-Gripe aviar.

Por outra parte, ao final do mes de decembro do 2017, iniciouse unha colaboración con esta Consellería na campaña de control da gripe aviar, consistente na inspección dos currais de aves domésticas situados en diversos concellos nos que se atopan ríos, humedais, lagoas, etc., susceptibles de ser visitados por aves migratorias. Ademais da actividade inspectora, trátase de informar aos propietarios dos curriais da obriga que teñen de inscribilos nos rexistros habilitados. En total suman 35 concellos baixo a supervisión da Unidade nas provincias de : A Coruña 8, Lugo 2, Ourense 5 e Pontevedra 20.

Esta materia foi considerada tamén como de máxima prioridade e interese pola Unidade, debido á posible afectación económica e sanitaria que dela se puidera derivar en caso de epidemia

Inspeccións		Denuncias	
2022	2023	2022	2023
156	200	42	13

8.- Outros datos.

Así mesmo salientar tamén se fixeron inspeccións no pasado exercicio do 2023 en materia de:

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	2023	2022	2023
Transportes perecedoiros	**10**	**12**	**2**	**3**
Uva	**183**	**182**	**1**	**1**

9.- Cadro xenérico colaboración coa Consellería do Medio Rural, incluído incendios.

ACTIVIDADE	2022	2023
Inspeccións	**8.688**	**8.651**
Detidos/Investigados	**53**	**26**
Denuncias	**2057**	**1.621**

9.- CONCLUSIÓNS.

Ao longo destes últimos anos se ten incrementado a colaboración que a Unidade de Policía Adscrita presta aos distintos departamentos da Consellería do Medio Rural, do mesmo xeito que o ven facendo asemade con outras Consellerías e departamentos do Goberno da Xunta de Galicia que llelo demandan, en calquera dos ámbitos de actuación suxeitos ao control ou disciplina da Comunidade Autónoma.

No caso concreto desta Consellería de Medio Rural, a prevención e investigación dos incendios forestais, que é con total seguridade na que o persoal da Unidade de Policía Adscrita ven traballando con máis efectivos e con grande eficacia, especialmente nestes últimos anos; os datos comparativos ofrecidos en cada área de actividade son suficientemente explícitos e amosan que a colaboración da Unidade de Policía Adscrita con esta Consellería, acada unhas cotas moi altas de participación.

Ademais dende finais do 2017 por parte desa Consellería solicitouse a esta Unidade a colaboración no control de aves de currais para evitar a propagación da gripe aviar, sendo esta actividade de interese prioritario, debido ás consecuencias económicas e sanitarias que poderían derivarse.

7.3.2.2 COLABORACIÓNS DA UNIDADE DE POLICÍA ADSCRITA COA CONSELLERÍA DO MAR.

A Unidade da PN Adscrita á Xunta de Galicia, ao longo destes derradeiros anos vén colaborando con esta Consellería en actividades de **control, inspección e da realización de dispositivos** específicos para garantir a normalidade do traballo do sector marisqueiro.

Trátase de impedir as actuacións dos furtivos, tanto na actividade extractiva, como na venda, transporte e distribución, sen as debidas garantías sanitarias, é dicir, fóra da normativa que regula esta importante actividade económica, practicada de forma ilegal e reiterada por persoas que, amparándose nunha situación de insolvencia, arrasan as concesións marisqueiras, causando un prexuízo grave aos profesionais que as explotan legalmente, utilizando, ás veces, incluso a violencia.

Este colaboración na loita contra o furtivismo e marisqueo ilegal realízase basicamente a través da Xefatura da Unidade Adscrita de Santiago de Compostela-ERPOL (Equipo de Resposta Policial + o persoal de Gardacostas) e tamén polos equipos de Investigación das distintas sedes das **UPAS litorais de Galicia**: é dicir Lugo, a Coruña e Pontevedra (máis a Local de Vigo). Esta actividade vense intensificando dende o ano 2010, acadando unha notable eficacia e uns resultados satisfactorios.

Cabe reseñar que a este Grupo estánselle a encomendar funcións diferentes as que nun primer momento tiña encomendadas coma consecuencia da carestía de funcionarios que ten a Unidade, producindo que non se poidan cumprir todos os obxectivos marcados e facéndose plausible a merma no servizo da loita contra o furtivismo.

Tamén se inclúen neste eido, as actividades policiais relacionadas con **Pesca Marítima**: como no control documental de pescadores a pé ou a flote, con botellas ou a pulmón, talle/cantidade/peso/número das capturas, control das vedas, artes ilegais, etc...

É absolutamente necesario salientar a reforma do artigo **335 do Código Penal** realizada no ano 2015, para tipificar como ilícito penal as actuacións de furtivismo que causaban grave dano na sostibilidade dos recursos nas zonas de concesión ou autorización marisqueira ou acuícola, que ata a data unicamente eran perseguibles por vía administrativa.

Datos estatísticos da loita contra o furtivismo, o marisqueo ilegal e a pesca marítima ilegal.

Polo que respecta aos resultados estatísticos acadados **polos equipos de investigacións** das UPAS das áreas litorais e de Santiago-ERPOL, arroxan os seguintes resultados:

2023	SA	CO	LU	PO	VI	ERPOL	TOTAL	
							2023	2022
Dispositivos furtivismo	5	22	3	219	175	495	**919**	**1308**
Dispositivos Estradas (Erpol)	-	-	-	-	-	4	***4***	***127***
Total Dispositivos	5	22	3	219	175	499	***923***	***1435***
Vehículos Rexistrados	9	10	-	40	-	214	***273***	***1939***
Inspeccións	5	10	2	328	374	144	***863***	***2849***
Denuncias	1	74	-	10	3	151	**239**	**1358**
Detidos	-	-	-	2	-	60	***62***	***104***

* Dos **499** dispositivos realizados polo Grupo ERPOL, **42** foron en colaboración con Gardacostas.

DATOS ESTATÍSTICOS SOBRE FURTIVISMO-MARISQUEO POR CONCELLOS:

CONCELLOS	DISPOSITIVOS	DENUNCIAS	DETIDOS/IMPUTADOS	INSPECCIÓNS
AMES	1			
BAIONA	7			12
BARRO	1			
BOIRO	2	27		27
BRIÓN	13			
BUEU	5	3		8
CAMARIÑAS	1			
CAMBADOS	9	6		2
CANGAS	8	4		11
CORUÑA (A)	201	110	47	48
CULLEREDO	5			1
FENE	3	2		
FERROL	139	78		59
O GROVE	6			4

	A GUARDA	4			1
	ILLA AROUSA	13			
	LAXE	1			
	MARÍN	61	1		114
	MOAÑA	1			2
	MONDARIZ	1			
	MUGARDOS	7			
	MUROS		1		
	NARÓN	10	2		
	NEDA	2			
	NIGRÁN	7			13
	NOIA	1			
	OIA	1			
	OLEIROS	3			
	ORDES	1			
	POBRA C.	2			1
	POIO	56			96
	PONTECESO	1			
	PONTEDEUME	2			
	PONTEDEVA			2	
	PONTEVEDRA	43	2		24
	PORTO DO SON	3			4
	REDONDELA	95	2		184
	RIANXO	2			
	RIBEIRA	5			
	SALCEDA C.	7			
	SANTIAGO C.	73			
	SANXENXO	35			66
	TOMIÑO	1			
	TUI	11		13	17
	O VICEDO				2
	VIGO	64	1		164
	VILABOA	1			
	VILAGARCÍA A.	2			1
	VILANOVA A.	3			2
	XOVE	3			
	TOTAIS	**923**	**239**	**62**	**863**

Servizos relevantes realizados polo grupo ERPOL en Colaboración ca Subdirección Xeral de Gardacostas relacionados co Furtivismo:

- Operación "TRAZA":

Investigación sobre a introdución e comercialización de Ameixa xapónica capturada ilegalmente en Portugal, para o seu destino e consumo final principalmente en España.

E imprescindible sinalar a Importante Colaboración nesta operación da Unidade de Delicuencia Especializada e Violenta (UDEV) da Comisaría General de Policía Judicial da Policía Nacional, Policía Marítima, veterinarios de gardacostas, da Universidade de Aveiro (Portugal) e o Intecmar para definir a orixe xeográfico do marisco incautado nun 86´7 % puidéndose así demostrar isto científicamente a través do calcio que conteñen. Por iso a importancia deste informe que se adxunta da Universidade de Aveiro xa que e posible extrapolalo ás nosas praias e coñecer a orixe de calquera molusco.

- Operación "Lavándula":

Operación desenrolada nas localidades que conforman a Fronteira entre España e Portugal, colaborando activamente co Grupo de Medio Ambente da UDEV Central e Policía Marítima Portuguesa. Esta Operación tivo por obxecto desarticular varias empresas que se dedicaban a introducir Angula pescada Ilegalmente en Portugal, para ser branqueada nesas empresas e simular que a procedencia do produto era Español.

A mesma finalizou con 11 Investigados e o Comiso de mais de 100KG de Angula e 7000 Euros en efectivo.

-Depuradora Ilegal de Marisco na A Coruña:

Investigación na que se descubriu a unha empresa, a cal tiña 2 postos de venta de marisco nos principais mercados de A Coruña, que procedía a comprar marisco principalmente bivalvo a furtivos da ría do Burgo (A Coruña) para despois depositalo nunha casa a beira de dita Ría a cal facía as labores de Depuradora e almacén dese marisco.

Posteriormente utilizaba guías falsas para introducir ese marisco nos seu postos de venta e así poder comercialo legalmente. Este operativo deu coma resultado

4 persoas Investigadas, unha depuradora ilegal clausurada e mais de 200 kg de marisco intervido.

-Operación " Skay":

En colaboración e a requirimento do grupo de Medio ambente da UDEV da Comisaria General de Policia Judicial, intercéptase un vehículo preto da localidade de Ourense conducido por unha persoa procedente de Xerona transportando dous cans cachorros traídos dende o Este de Europa cando realizaba a entrega dos mesmos a outra persoa.

4- Grupo Operativo Actividades Subacuáticas, (GOAS):

Equipo formado por 5 Policías os cales se dedican a realizar operativos principalmente orientados a loita contra o Furtivismo a Prevención e Protección dos Recursos Mariños Debido as numerosas solicitudes de colaboración recibidas por parte doutras unidades Policiais de distintas localidades do noso territorio e da Dirección Xeral de Patrimonio as funcións iniciais fóronse ampliando.

Caben destacar as principais actuacións deste Equipo:

I- Localización dun narcosubmarino en Galicia:

A requirimento de GRECO-Galicia procedeuse a realizar unha búsqueda na ría de Arousa co fin de localizar un narcosubmarino que podía atoparse a deriva, localizándose a 1 milla do Porto de Vilanova de Arousa a unha profundidade de 13 metros.

II-Búsqueda de obxetos desprendidos de narcolancha interceptada:

A requirimento de GRECO-Galicia procedeuse a realizar distintas Inmersións subacuáticas para localizar obxectos que foran lanzados ó fondo do mar polos ocupantes dunha narcolancha interceptada preto de Corrubedo.

III- Localización de arma de Fogo no Porto de Ribeira:

A requirimento da Comisaría da Policía Nacional de Ribeira para a localización dunha arma de fogo que fora utilizada nun intento de asasinato, procédeuse a realizar varias inmersións no porto de Ribeira, ata que se atopa dita pistola.

IV- <u>Colaboración ca Unidade de Buceo da Armada e con Patrimonio da Xunta de Galicia:</u>

Realizáronse varias Inmersións na costa do Concello de Corrubedo ata localizar 2 cañóns do Século XVI de gran valor Histórico.

V-<u>Campaña Arqueolóxica no pecio do Galeón San Giacomo di Galicia en Ribadeo:</u>

O obxecto desta campaña é avanzar no coñecemento da construción naval da Coroa Española no Século XVI, así coma continuar cos traballos de rexistro e documentación dos restos visibles do Galeón.

Realízase en Colaboración coa Unidade de Buceo da Armada, a Dirección Xeral de Patrimonio e a Consellería de Cultura.

VI- <u>Distintas Colaboracións co Servicio de Gardacostas de Galicia,</u>

Nos que se inspeccionan diversos pantaláns para a localización de fondeos ilegais de marisco.

VII- <u>Colaboración GRECO-Galicia:</u>

Inspección do casco dun barco pesqueiro interceptado a entrada do Porto de Camariñas con máis de 1300 kg de Cocaína.

VIII-<u>Xornadas de Limpeza do Fondo Mariño da Base Naval de A Graña en Ferrol:</u>

Por solicitade da Unidade de Buceo da Armada procedeuse a Colaborar con ela na retirada de residuos pesados do fondo mariño da Base Naval.

5.- Conclusións.

Ao longo destes últimos anos se ten incrementado a colaboración entre a UPA e a Consellería do Mar, do mesmo xeito que o vén facendo asemade con outras Consellerías e departamentos do Goberno da Xunta de Galicia que o demandan,

en calquera dos ámbitos de actuación suxeitos ao control ou disciplina da Comunidade Autónoma**.**

Cabe destacar tamén a gran demanda que está a afrontar o Grupo Operativo de Actividades Subacuáticas desta Unidade, por parte de Unidades Especializadas da Policía Nacional para participar con eles en Operativos a desenrolar en ambientes acuáticos.

7.3.2.3 COLABORACIÓNS DA UNIDADE DE POLICÍA ADSCRITA COA CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE , TERRITORIO E VIVENDA.

Cinguíndonos ás colaboracións desta unidade coa **Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio**, obxecto do presente informe, habería que destacar, entre outras, as actuacións en control de **Produtores e Xestores de Residuos Sólidos,** de **Vertidos Líquidos**, localización e erradicación de

Vertedoiros Ilegais, inspección e control de **Puntos Limpos** e **Desguaces,** transporte e reciclado de **Aceites Vexetais, Caza** e **Pesca, Urbanismo**...etc.

Dentro do **ámbito territorial de actuación** das distintas sedes da UPA, significar que a Xefatura da unidade en Santiago abarcaría unha zona do territorio das provincias da Coruña e Pontevedra próximas a Santiago de Compostela; as 4 Xefaturas Provinciais da Coruña, Lugo, Ourense e Pontevedra e, a Xefatura Local de Vigo se repartirían o resto do territorio: Lugo e Ourense con ámbito provincial; Pontevedra e Vigo distribuíndose a provincia (que no caso de Vigo comprendería os territorios do sur de Pontevedra).

As actuacións máis destacadas realizadas ao longo do exercicio de 2023, desglósanse a continuación.

1.- Produtores de Residuos.

Neste apartado se inclúen un conxunto de actividades encamiñadas a inspeccionar calquera tipo de **industria** que poida producir residuos sólidos ou líquidos de tipo estándar, non NRBQ (nucleares, radioactivos, biolóxicos ou químicos) que necesariamente teñan que ser reciclados a través de xestor/es autorizados e así impedir que poidan ser eliminados/destruídos sen control e, como resultado, poidan alterar ou contaminar seriamente as condicións de calquera hábitat humano, animal ou natural. Por un lado, trataríase de impedir os vertidos incontrolados e, por último, velar polo cumprimento da normativa nesta materia, tanto a que obriga aos produtores de residuos (pequenos e grandes produtores), como aos distintos xestores.

Poderíamos agrupar as actividades desenvolvidas, nos seguintes categorías ou apartados:

-RESIDUOS DE CONSTRUCCIÓN E DEMOLICIÓN. INERTES: Rcd.

Nas obras de construción úsanse e xéranse unha serie de residuos sólidos e líquidos (vg. cascallos de pedra, ladrillos e cemento, PVC, fibrocemento, asbestos, uralitas, pinturas, ferralla, asfaltos, etc...). En consecuencia, as obras en construción han de dispoñer necesariamente dun **plan** previo pormenorizado da produción e eliminación dos residuos. Este material sobrante, sería entregado a **xestores** do ramo autorizados que se farían cargo do reciclado dos mesmos. Así pois a actividade policial se centraría en inspeccionar, controlar e supervisar este tipo de actividades. É unha tarefa recente iniciada, en concreto no ano 2011 e, incluiría o control, tanto de **produtores** deste tipo de residuos, basicamente na construción e en obras públicas, como dos **xestores** autorizados para tratar este tipo de residuos.

RESIDUOS DOMÉSTICOS OU DOMICILIARIOS: Rd´s.

A actividade policial estaría centrada na supervisión da adecuada recollida selectiva de **residuos domésticos** (inclúe os residuos basicamente orgánicos) dos contedores (bolsas e colectores clasificadores: amarelos, verdes e azuis) nos centros urbanos e o seu correcto traslado ata as plantas de xestores autorizados e os puntos limpos.

Aínda que non se inclúen no apartado de RSU, hai que destacar o seguimento que se fai dos puntos de acopio de **plásticos agrícolas**, dependentes dos concellos. Así pois, dunha maneira periódica, as patrullas de medio ambiente visitan este lugares espallados por toda a xeografía galega, para comprobar que se cumpre a normativa en canto aos prazos de recollida e a natureza dos residuos almacenados (moi correntemente se utilizan estes puntos de acopio, como vertedoiros ilegais de outros materiais).

-PNEUMÁTICOS FORA DE USO: Nfu.

Nesta actividade se inclúen as xestións encamiñadas a comprobar que as rodas de turismos (non outros vehículos) terminan a súa vida útil nos xestores autorizados (***sistemas integrados de xestión***: **SIX).**

Como segundo obxectivo, se trataría de impedir posibles defraudacións no pago da **ECOTAXA**. Tamén se prestaría especial atención ás posibles importacións fraudulentas de pneumáticos de ocasión do estranxeiro, sobre todo de Portugal, país que ven sendo utilizado como base de operacións preferente neste sector.

-VEHÍCULOS FÓRA DE VIDA ÚTIL: Vfvu.

Neste eido se trataría de evitar o impacto ambiental negativo que supón o abandono de vehículos en zona forestal ou en zonas nas que se transforme nun elemento contaminante ou nun risco engadido para o inicio ou propagacións dos incendios.

-XESTION DE LODOS.

Baixo este epígrafe se englobarían os lodos precedentes da industria agroalimentaria (lácteas, cervexeiras, conserveiras, etc) non inclúe lodos industriais, e os xerados nas ***Estacións Depuradoras de Augas Residuais:*** **EDARES**.

Este tipo de lodos, unha vez reciclados, se empregan basicamente para compostaxe, elaboración de solos artificiais ou fertilizantes agrícolas. Así pois, sería necesario fiscalizar a trazabilidade destes residuos dende o produtor, durante o transporte polo xestor, ata que, rematado o proceso, se verten en terreos ou parcelas previamente autorizadas con fines agrícolas/fertilizantes.

-PRODUTORES/XESTORES DE RESIDUOS (Talleres mecánicos, pequenas industrias...).

Neste apartado se incluirían todas aquelas xestións encamiñadas a inspeccionar e controlar os talleres de reparación de automoción principalmente, e outras pequenas industrias ou outros establecementos produtores de residuos contaminantes (aceites, plásticos, fías, baterías, pneumáticos, etc), para que se cumpra a normativa de almacenado e entrega destes restos aos xestores regulamentariamente autorizados. Para este obxectivo inspecciónanse os libros oficiais de entrega de residuos, supervísase o lugar provisional de almacenamento e os cumprimentos nos prazos de entrega.

- **DESGUACES**

De igual xeito que no apartado anterior, a instancias e previa comisión da Consellería do Medio Ambiente, Territorio e Vivenda continuouse coa inspección de establecementos adicados a "desguaces de turismos". O "modus operandi" dos actuantes tamén é similar, é dicir, realizar unha inspección das instalacións,

cumprimentar un check-list, realizar unha reportaxe fotográfica e remitir o actuado á Consellería telematicamente.

-CONTROL DE ACEITES VEXETAIS USADOS.

Este subprograma consiste na realización de inspeccións en centros de restauración de Galicia (restaurantes, centros da Terceira Idade; comedores colectivos; comedores en centros educativos, etcétera) para obter información sobre o destino dado aos residuos de aceites vexetais empregados. Estes necesariamente teñen que valorizarse a través empresas autorizadas para a recollida destes residuos, a cambio do preceptivo albará de entrega.

Complementariamente compróbase, se estas empresas que recollen os residuos de aceites vexetais, dispoñen das preceptivas autorizacións por parte da Secretaría Xeral de Calidade e Avaliación Ambiental (poden ser so transportistas, outros xestores de almacenamento e/ou xestores de valorización).

-RESUMO ESTATÍSTICO.

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	**2023**	2022	**2023**
Aceites Vexetais	4	**1**	-	**10**
Rcd´s/Inertes/Perigosos	191	**169**	122	**130**
Rd´s/ Rsu/ Vehic. abandonad	1162	**1339**	1147	**1152**
Nfu´s	15	**13**	8	**7**
Lodos	3	**20**	-	**2**
Produtores/Xestores	235	**62**	126	**51**
Plásticos Agrícolas	14	**10**	13	**5**
Desguaces	40	**51**	86	**88**
SD/OUTROS	30	**31**	14	**7**
TOTAL	1694	**1696**	1516	**1452**

2.- Vertidos líquidos.

Inclúense neste campo as actividades para inspección e control de vertidos, como substancias líquidas prohibidas ás augas marítimas e continentais (contaminación de augas da liña de costa, lagoas, embalses, augas subterráneas...). Esta actividade implica a recollida de mostras e o seu traslado aos laboratorios da Xunta de Galicia para o preceptivo análise.

Tamén importantes son outras actuacións puntuais que se veñen facendo noutros ámbitos, como no control de substancias líquidas contaminantes, como residuais de redes (sumidoiros), urbanas e polígonos industriais, purín, xurros ou estercos de explotacións gandeiras e agrícolas, residuos líquidos da industria alimentaria e outros.

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	2023	2022	2023
Hidráulicos	97	**83**	43	**22**
Marítimos	12	**7**	1	**2**
Xurros/Solos/ Outros	62	**76**	34	**27**
TOTAL	171	**166**	78	**51**

3.- Vertedoiros ilegais.

Baixo este epígrafe, se agrupan una serie de actividades de inspección e localización de **vertedoiros ilegais**, é dicir, puntos de verteduras incontroladas

(PIV) de residuos sólidos, en toda a comunidade Autónoma, sobre todo en zona periurbana e forestal.

Esta actividade de localización de residuos foi un obxectivo dende sempre en materia de medio ambiente, pero na actualidade se lle deu un novo pulo, para tratar de realizar un censo actualizado da existencia destes puntos, co propósito de tratar de erradicalos e recuperar o equilibrio medioambiental

.

En total se localizaron/inspeccionaron **864** puntos de vertido de residuos incontrolados, denunciándose **635** deles. A gran maioría conteñen residuos mesturados, se ben, tratamos de agrupalos segundo os residuos predominantes: RCD, RSU, NFU e outros tal como se reflicte no esquema das actuacións máis destacadas que segue:

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	**2023**	2022	**2023**
RCD´s	520	**453**	353	**298**
Rd´s RSu	407	**189**	280	**201**
NFU´s	35	**58**	40	**40**
Outros materiais deposit	160	**164**	197	**96**
TOTAL	1122	**864**	770	**635**

-OUTRAS ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS (Talas, recheos, minas/ canteiras...)

Préstase unha especial atención ás **talas** incontroladas de especies arbóreas, inspeccionando que esta actividade estea dotada dos correspondentes permisos administrativos. Tamén se vixían as zonas de Rede Natura, as especies protexidas, a flora dos dominios fluviais... etc. Tamén se presta especial atención aos **movementos de terras e recheos**, que han de estar autorizados para impedir impactos ambientais negativos. De igual maneira se fiscaliza a produción de **residuos en minas e canteiras**, nunha dobre vertente: os relativos aos residuos propios da minería e os residuos procedentes da utilización da maquinaria industrial.

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	**2023**	2022	**2023**
Canteiras/Minas	3	**1**	1	**-**
Incidencias Ambienta	65	**100**	26	**10**
Recheos	24	**32**	5	**23**
Talas	139	**101**	27	**41**
Outros	1550	**224**	38	**36**
TOTAIS	1781	**247**	97	**110**

6.- Caza e Pesca.

Esta actividade se centra no control e inspección da actividade cinexética: cumprimento da normativa en materia de caza e pesca, inspección dos Tecores e a supervisión doutras actividades como ganchos, batidas, etcétera. Esta é unha actividade desenvolvida ao longo de todo ano e, cunha especial dedicación nas campañas propiamente ditas.

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	**2023**	2022	**2023**
Caza	740	**1063**	317	**234**
Pesca Fluvial	744	**884**	37	**37**
TOTAIS	1484	**1947**	354	**271**

7.-Urbanismo

Dende hai anos vense colaborando estreitamente coa APLU (Axencia de Protección da Legalidade Urbanística) en materia urbanística.

APLU Axencia de Protección da Legalidade Urbanística

Case tódalas actuacións se inician a requirimento da Axencia, se ben, en ocasións moi singulares, pode partir da denuncia de particulares, aínda que sempre baixo a supervisión e asesoramento de dita Axencia.

Nesta materia, puxéronse en coñecemento da autoridade xudicial competente, a través de 12 atestados, feitos que puideran dar orixe a ilícitos penais.

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	**2023**	2022	**2023**
Actividade	388	**515**	34	**26**

8.-Zonas protexidas medioambientalmente

É de sinalar que, por parte da Unidade, a maiores fixéronse **91** inspeccións das zonas protexidas medioambientalmente: **LIC**, sendo comunicadas **20** irregularidades nesta materia á administración autonómica.

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	**2023**	2022	**2023**
Actividade	68	**91**	16	**20**

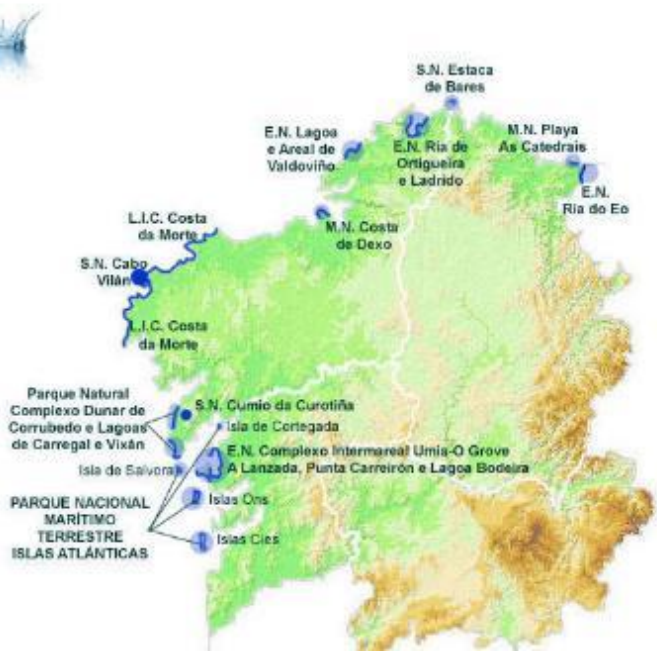

9.-Cadro Estatístico Xeral

	Inspeccións		Denuncias	
	2022	**2023**	2022	**2023**
Totais	6708	**7755**	2865	**2565**

Por último salientar que seguindo a colaboración que de forma permanente se mantén coa Consellería do Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, esta Unidade da Policía Adscrita á Xunta, continuará coas actividades que se veñen desenrolando de inspección e control das materias ás que fai referencia o presente informe ou con outras que no futuro se nos demanden.

7.4.- FESTA TAURINA DA PEREGRINA 2023

Despois dos tres ano da pandemia, e como en anos anteriores, a Unidade, por nomeamento da Vicepresidencia Segunda e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Deportes, foi a encargada de presidir a feira taurina de Pontevedra; "**Festas da Peregrina"** , todo iso en virtude do vixente regulamento de espectáculos taurinos., sendo o presidente da mesma o Xefe Provincial de Pontevedra, Inspector Xefe D. Diego González Vicente

Dita normativa regula a organización e desenvolvemento dos espectáculos taurinos e das actividades relacionadas con estes, en garantía dos dereitos e intereses do público e de cantos interveñen naqueles, de conformidade co previsto na disposición final segunda da Lei 10/1992, de 4 de abril sobre potestades administrativas en materia de espectáculos taurinos.

Como establece o artigo 37 o **presidente** é a autoridade que dirixe o espectáculo e garante o normal desenvolvemento do mesmo e a súa ordenada secuencia, esixindo o cumprimento exacto das disposicións na materia, propoñendo, no seu caso á Administración competente a incoación de expediente sancionador polas infraccións que se cometan.

O presidente será asistido (art 42) por un **delegado gobernativo**, que transmitirá as súas ordes e esixirá o seu puntual cumprimento, e a cuxo cargo quedará o control e vixilancia inmediatos da observancia do preceptuado neste regulamento. O delegado gobernativo contará coa oportuna dotación de forzas de seguridade co fin de evitar a alteración da orde pública e protexer a integridade física de cantos interveñen na festa ou asisten a ela.

A Xefatura de Pontevedra, encargada da súa xestión foi apoiada por funcionarios do grupo ERPOL e da secretaría da Xefatura en funcións de seguridade e apoio documental en todas aquelas etapas das que consta un espectáculo taurino desta natureza, que van desde o desembarque e pesada das reses, ata os recoñecementos veterinarios de reses e cabalos, sorteos, enchiqueramentos, inspeccións de materiais (puias, petos, picas, banderillas etc,), desenvolvemento da lidia e labores finais con análises postmorten e demais xestións documentais.

7.4. Informe Camiño de Santiago

A realización do "Camiño de Santiago", pola súa relevancia nacional e internacional, é especialmente, pola innegable proxección que dotan a Comunidade Autónoma de Galicia, reúne todos os requisitos para considerar que a "seguridade" no seu desenvolvemento é un valor en si mesmo, xa se contemple dende o amplo espectro da Protección Civil, como do específico da Policía, xa que supón a visita de gran cantidade de persoas a Galicia.

Santiago de Compostela converteuse, deste xeito, no eixe central onde conflúen, antes ou despois, os peregrinos, visitantes e turistas que chegaron á nosa Comunidade e que requiriu unha resposta adecuada aos problemas que se puideron presentar en materia de seguridade e asistencia durante a súa estancia.

Con tal fin, as actuacións e os recursos da Unidade dirixíronse a potenciar a seguridade e a protección:

a) Nos desprazamentos dos peregrinos.

b) Nos actos institucionais, culturais, sociais, deportivos ou de calquera outro tipo relacionados co evento.

c) Nas visitas de Autoridades e Dignitarios, os propios da Xunta de Galicia e os seus invitados.

d) As actuacións delitivas que poidan perturbar a súa celebración (singularmente para a Unidade Adscrita: incendios forestais, malos tratos no entorno familiar, contra a liberdade sexual...) e a inspección de actividades administrativas transferidas á Xunta de Galicia.

e) Garantir unha resposta adecuada, rápida e coordinada cos demais operadores institucionais, ante calquera emerxencia.

FASES.

Dende un punto de vista da operativa policial os recursos humanos e materiais, ordinarios ou extraordinarios, adecuáronse ás seguintes fases de intervención, tendo en conta que se ven, os visitantes e peregrinos discorren durante todo o ano, é na época do verán cando maior é a afluencia:

PREVIA :	Do 1 xaneiro ata o 30 de xuño.
ACTIVA:	Do 1 de xullo ata o 30 de setembro.
INTERMEDIA	Do 1 de outubro ata o 31 de decembro.

A fase **PREVIA** iníciase co recoñecemento das rutas principais, con especial atención aos camiños, sobre todo, ao Francés e ao Portugués, percorrendo as patrullas periodicamente os itinerarios do seu ámbito xeográfico, dando conta á Dirección Xeral correspondente das anomalías que foron atopadas, e adecuando o servizo en función da afluencia de peregrinos.

Na fase **ACTIVA** patrúllanse os Camiños establecendo o servizo policial en quendas de mañá e tarde nas rutas principais, reforzando os servizos en función dos eventos ou momentos puntuais de afluenza masiva.

Na fase **INTERMEDIA** adecuouse o servizo en función da afluenza de peregrinos.

A posible afluenza masiva de peregrinos e visitantes xera unhas necesidades de seguridade tendentes á:

-Protección de dereitos e liberdades (Artigo 104 da Constitución Española). Velar polo cumprimento do dispositivo na Lei 5/2016, do 4 de maio, do Patrimonio Cultural de Galicia.

-Exercer aquelas competencias que con carácter de propias ou de prestación simultánea ou diferenciada, se atribúen á Comunidade Autónoma, a través da Unidade de Policía o artigo 38 da lei 2/86 de Forzas e Corpos de Seguridade.

-A colaboración con aqueles servizos autonómicos implicados na celebración do Ano Santo, tales como Protección Civil, Consumo, Turismo, Calidade e Avaliación Ambiental, Obras Públicas, etcétera.

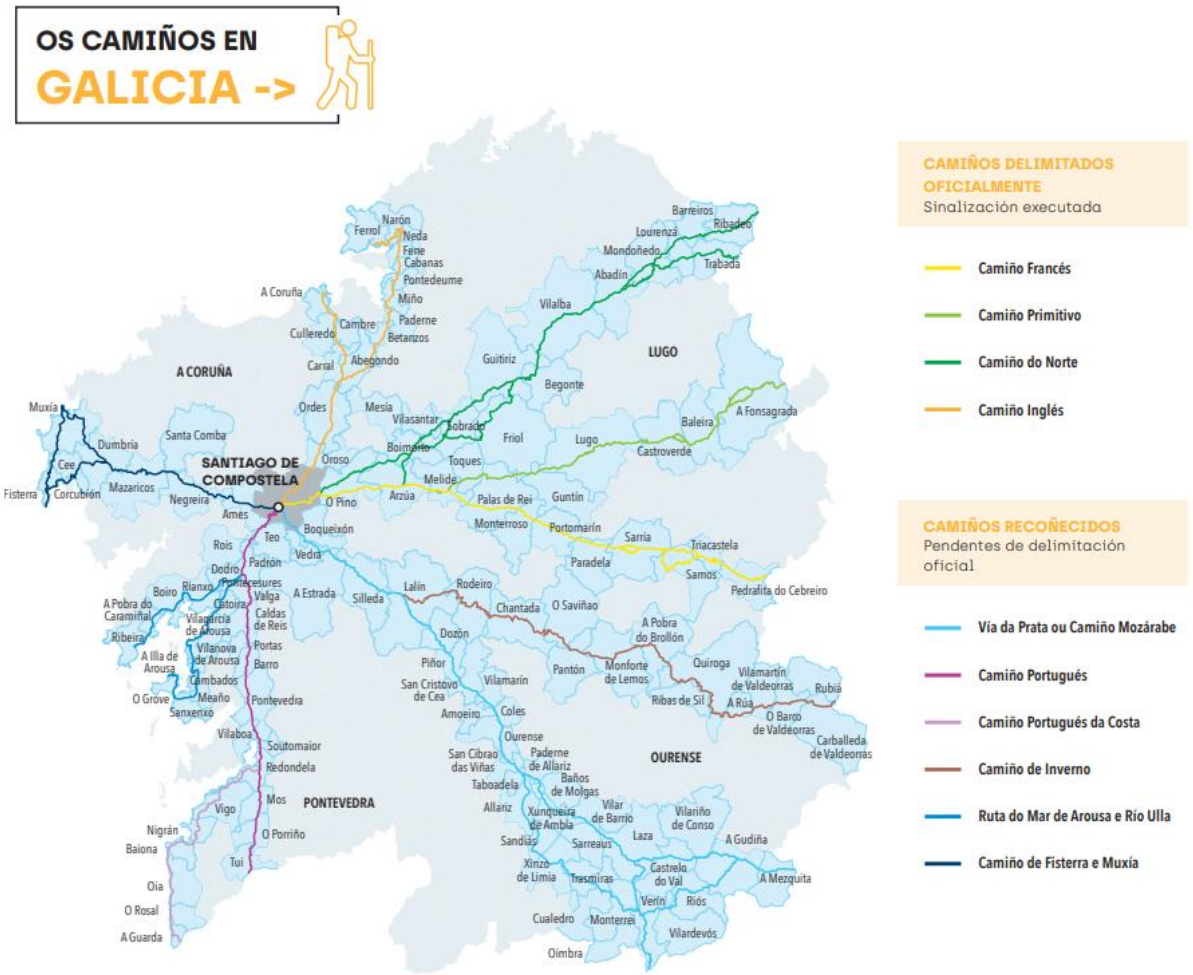

<u>Francés:</u> Pedrafita do Cebreiro, Triacastela, Samos, Sarria, Paradela, Portomarín, Monterroso, Palas de Rei, Melide, Arzúa, O Pino, Santiago de Compostela.

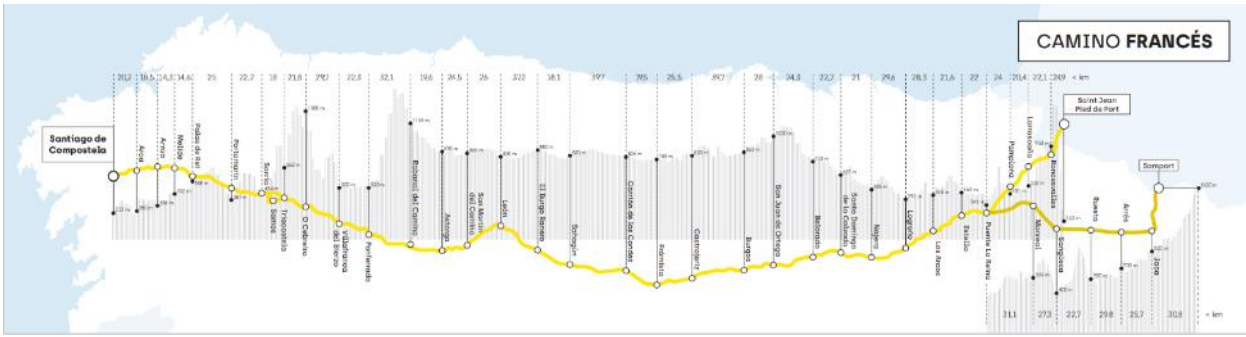

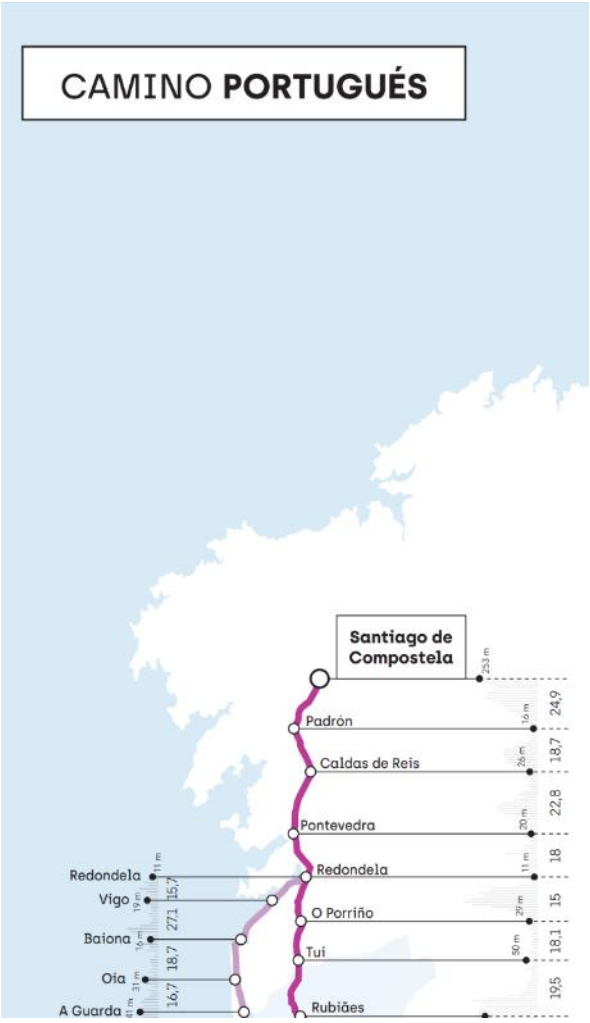

Portugués: Tui, O Porriño, Mos, Redondela, Soutomaior, Vilaboa, Pontevedra, Barro, Portas, Caldas de Reis, Valga, Pontecesures, Padrón, Rois, Teo, Santiago de Compostela.

Inglés: Ferrol, Narón, Neda, Fene, Cabanas, Pontedeume, Miño, Paderne, Betanzos, A Coruña, Culleredo, Cambre, Carral, Ordes, Mesía, Oroso, Santiago de Compostela.

<u>Fisterra:</u> Muxía, Fisterra, Corcubión, Cee, Dumbría, Mazaricos, Santa Comba, Negreira, Ames, Santiago de Compostela.

<u>Norte-Ruta da Costa</u>: Ribadeo, Trabada, Barreiros, Lourenzá, Mondoñedo, Abadín, Vilalba, Begonte, Guitiriz, Sobrado dos Monxes, Boimorto, Arzúa, O Pino, Santiago de Compostela.

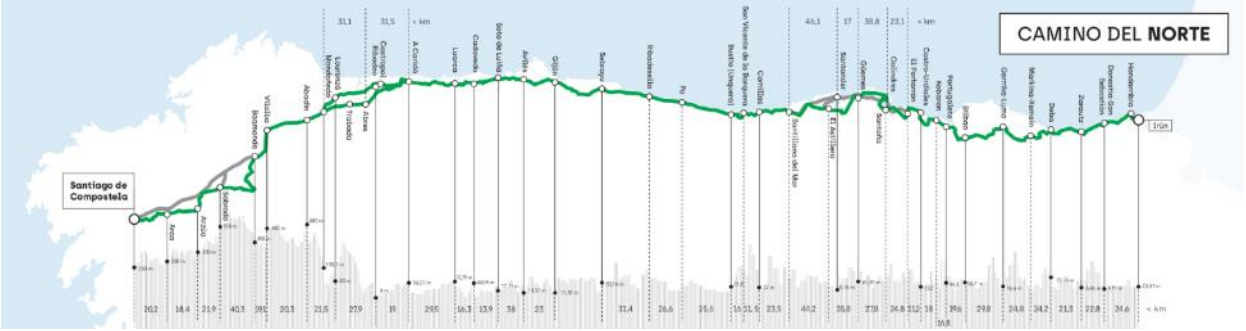

<u>Norte–Ruta do Interior:</u> Fonsagrada, Baleira, Castroverde, Lugo, Guntín, Palas de Rei, Toques, Melide, Arzúa, O Pino, Santiago de Compostela.

<u>Primitivo:</u> A Fonsagrada, O Cádavo, Lugo, A Retorta, Melide, O Pedrouzo, Santiago de Compostela.

<u>Vía Marítima</u>: Sanxenxo, O Grove, Cambados, A Illa de Arousa, Vilanova de Arousa, Vilagarcía de Arousa, Catoira, Pontecesures, Rianxo, Boiro, Ribeira.

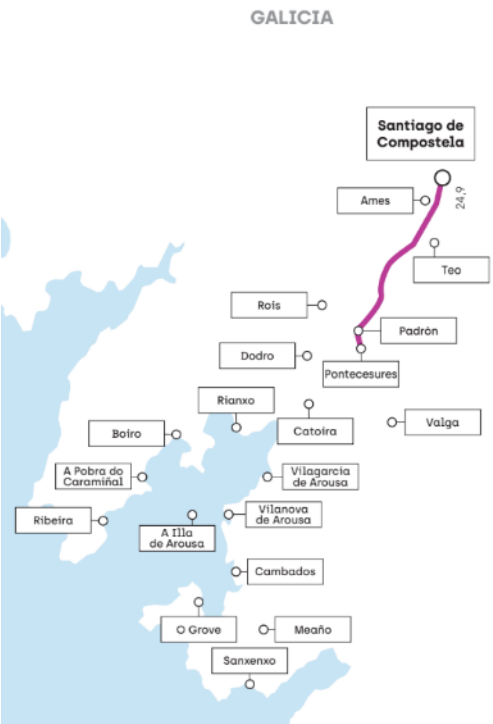

<u>Vía da Prata:</u> A Mezquita, A Gudiña, Riós, Vilardevós, Oímbra, Verín, Laza, Vilar de Barrio, Vilariño de Conso, Castelo de Val, Cualedro, Trasmiras, Sarreaus, Xunqueira de Ambía, Baños de Molgas, Paderne de Allariz, Xinzo de Limia, Sandiás, Allariz, Taboadela, San Cibrao das Viñas, Ourense, Coles, Amoeiro, Vilamarín, San Cristovo de Cea, Piñor, Monzón, Lalín, Silleda, A Estrada, Vedra, Santiago de Compostela.

De estas rutas sobresaen, por ser as máis concorridas: O **Camiño Francés** e o **Portugués**, as que se lle da unha maior cobertura policial.

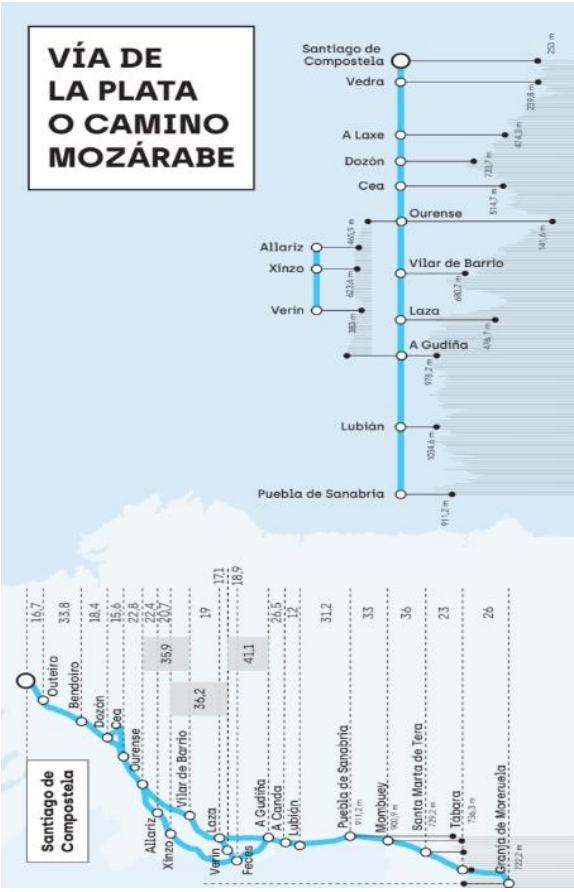

RESUMO ESTATÍSTICO

Durante o pasado ano 2023 leváronse a cabo as actuacións que deseguido se expoñen nos cadros-resumo.

INSPECCIÓNS TREITOS	
C. Do Norte	23
C. Fisterra Muxía	89
C. Francés	657
C. Inglés	94
C. Mar de Arousa	5
C. Portugués	873
C. Primitivo	38
C. Via da Prata	527
TOTAL	**2306**

ACTUACIÓNS ANO 2023	
Auxilio humanitario	9
Contactos/ Entrevistas	205
Denuncias*	10
Dispositivos*	2478
Identificacións	43
Inf. Placas	36
Informes	16
Inspeccións	2363
Patrullas	2388
TOTAL	**7548**

*** Inclúe tanto as inspeccións dos propios camiños como de calquera outra actividade relacionada con eles.**

7.6- POLICÍA DE SEGURIDADE

Durante o ano 2023 desenvolvéronse en toda Galicia mobilizacións cidadás -manifestacións, concentracións e peches- por mor de conflitos que afectaron ás competencias da Xunta de Galicia e ás súas dependencias. Ademais do seu seguimento constante, en moitas delas foi necesaria a presenza de membros da UPA incluso nas que non existía unha previa comunicación da Autoridade Gobernativa.

As previsións de conflitividade elabóranse coa colaboración da Xefatura Superior de Policía de Galicia, que facilita á UPA diariamente a información pertinente.

No ano 2022, increméntase a colaboración da UPA coas restantes forzas e corpos de seguridade, participando de xeito regular e conxunto coas distintas Comisarías Provinciais e Locais en todo tipo de dispositivos establecidos para garantir a seguridade cidadá.

Por outra banda, e no ámbito da seguridade cidadá, as actividades da UPA materializáronse en dispositivos e en patrullas, -dinámicas e estáticas-, e nos

apoios con patrullas ordinarias ás actividades das distintas consellerías.

Os dispositivos de seguridade establecidos nos distintos edificios da Xunta de Galicia lograron que todas as mobilizacións se desenvolvesen en condicións que garantiron o normal funcionamento das institucións, ao disuadir, se fose o caso, aos participantes de toda intrusión hostil e da ocupación dos edificios oficiais.

7.6.1.- PROTECCIÓN ESTÁTICA

Neste aspecto destacan os dispositivos de seguridade e as patrullas de seguridade estática en instalacións policiais e da Xunta de Galicia.

7.6.2.- PROTECCIÓN DINÁMICA

Efectúanse un importante número de dispositivos e patrullas, ordinarios e extraordinarios, para dar servizo ao presidente da Xunta de Galicia, aos titulares da Vicepresidencia e Consellerías, o presidente do Parlamento de Galicia, así como aos visitantes ilustres nas súas estadías como invitados da Xunta de Galicia.

O ano 2023 foi pródigo en actos institucionais e culturais e en visitas oficiais á nosa Comunidade Autónoma. Por parte da UPA participouse, en colaboración co resto de forzas e corpos de seguridade na protección persoal e na seguridade das autoridades e personalidades -os convidados da Xunta de Galicia- que, en visita oficial, se achegaron a Santiago de Compostela e accederon ás instalacións e dependencias institucionais.

Entre os servizos prestados, merecen ser destacados pola súa relevancia os servizos e operativos realizados con ocasión da visita de membros da Casa Real, do presidente do Goberno, ministros, presidentes de países estranxeiros, autoridades comunitarias, autoridades dos distintos parlamentos europeos e en reunións ministeriais. Como consecuencia incrementáronse notablemente as tarefas de contra vixilancia.

Sinalar que se realizaron tarefas de contra vixilancia arredor de diferentes personalidades en prevención da actividade terrorista.

7.7.- APOIO A INSTITUCIÓNS

En apoio a tarefas de distintas consellerías, a UPA estableceu durante o ano 2022, un amplo número de dispositivos, entendidos estes como servizos planificados especificamente, estables e que alcanzan a tres ou máis funcionarios. Estas actividades policiais concrétanse, fundamentalmente, en labores de apoio á maior parte das Consellerías da Xunta de Galicia.

7.8.- RELACIÓNS COA COMUNIDADE

É consubstancial á actividade policial o mantemento de relacións fluídas e continuadas coa sociedade á que serve e coas institucións que a representan. Dende a UPA, dentro do seu ámbito competencial e das específicas funcións que ten encomendadas, pretendeuse incrementar os contactos coa cidadanía, abríndose a calquera información que lle puidesen facilitar, e consecuentemente na súa relación coas autoridades, institucións e entidades, para un incremento na calidade dos servizos policiais e da súa percepción polos administrados.

Durante o ano 2023 mantivéronse encontros con autoridades xudiciais e O Ministerio Fiscal, incrementáronse notablemente os contactos cos responsables dos servizos sociais dos concellos, pola súa inmediata implicación nas investigacións efectuadas nos eidos da violencia intrafamiliar e menores.

Todo isto incide nun maior número de referencias nos medios de comunicación social e, indirectamente, no grao de coñecemento que a sociedade galega ten da unidade.

Nesta liña enmárcanse as visitas efectuadas por funcionarios uniformados a centros docentes, garderías, servizos sociais dos concellos, nos contactos con diferentes colectivos cidadáns e, sen dúbida, nos servizos humanitarios que se prestaron.

Neste senso é de subliñar a continua participación dos membros da UPA en coloquios, reunións, entrevistas, así como a súa actividade docente, colaborando con distintas institucións públicas e privadas, como son a Universidade de Vigo e a Academia Galega de Seguridade Pública.

ACTIVIDADES FORMATIVAS IMPARTIDAS

ACTIVIDADE
XORNADAS OPERATIVAS POLICIAL (AGASP - A ESTRADA)
XORNADAS INTERVENCIÓN MENORES (AGASP - A ESTRADA)
CURSO PROTECCIÓN PERSONAS E EDIFICIOS PÚBLICOS (AGASP - A ESTRADA)
XORNADA MANEXO BASTÓN POLICIAL (AGASP - A ESTRADA)
CHARLA IMPARTIDA DO PAPEL DA MULLER NA POLICIA (DÍA INTERNACIONAL DA MULLER)
CHARLAS MEDIO AMBIENTE PLAN DIRECTOR POLICÍA NACIONAL COLEXIOS DE PROVINCIA DE LUGO (VIVEIRO, COVAS, CELEIRO, LUGO)

ASISTENCIA A EVENTOS

ACTIVIDADE
XORNADAS LIMPEZA FONDOS MARIÑOS DA BASE NAVAL DA GRAÑA EN FERROL (ARMADA)
EXPOSICIÓN DE MEDIOS DE EMERXENCIA (PROTECCIÓN CIVIL)
INTERREG 2023. SIMULACRO INCENDIO CON RECUPERACIÓN DE VÍTIMAS EN RÍO ULLA. (PARTICIPAN MEDIOS NACIONAIS E INTERNACIONAIS)
FEIRA SEDEXPO 2023. FEIRA INTERNACIONAL DE SEGURIDADE, DEFENSA E EMERXENCIAS (SILLEDA)
XORNADA DIVULGATIVA SOBRE PATRIMONIO ARQUEOLÓXICO MERGULLADO (LAXE POR REAL LIGA NAVAL ESPAÑOLA)
MESA DE TRABALLO PARA ELABORACIÓN DE PROTOCOLO DE SEGURIDADE CONTRA AS AGRESIÓNS SEXUAIS EN ESTABLECEMENTOS DE LECER NOCTURNO (CONCELLO DE SANTIAGO)
MESA DE TRABALLO SOBRE VIOLENCIAS PATRIARCAIS (CONCELLO DE SANTIAGO)
MESA DE TRABALLO SOBRE As AGRESIÓNS SEXUAIS MÚLTIPLES A MUJERES (UNIVERSIDADE DE SANTIAGO)
MESA DE TRABALLO ELABORACIÓN PROTOCOLO DE ACTUACIÓN NA ASISTENCIA INTEGRAL DAS VICTIMAS DO DELITO, CON ESPECIAL CONSIDERACIÓN *ÁS VÍTIMAS DE VIOLENCIA DE XÉNERO E A OUTRAS VÍTIMAS ESPECIALMENTE VULNERABLES.
CREACIÓN GRUPO DE TRABALLO SOBRE PAUTAS PARA A PREVENCIÓN E O TRATAMENTO DÁS DISTINTAS FORMAS DE VIOLENCIA SEXUAL. (XUNTA DE GALICIA)
SIMULACRO INCENDIO FORESTAL NO CONCELLO DE LALÍN
I XORNADA DE CONFRATERNIDADE DA SEGURIDADE E EMERXENCIAS DA COMARCA DO BARBANZA (A Pobra do Caramiñal)
XORNADA SUPERVIVENCIA EN AMBIENTE ACUÁTICO (G.E.S PADRÓN)

8.- XESTIÓN DE RECURSOS

8.1.- XESTIÓN ECONÓMICA E TÉCNICA

8.2.- INFORMÁTICA, FORMACIÓN , TIRO

8.- XESTIÓN DE RECURSOS

A xestión dos recursos e a busca da súa optimización, pode ser considerada dende dúas perspectivas fundamentais: a xestión técnica e a xestión de persoal.

8.1.- XESTIÓN ECONÓMICA E TÉCNICA

Documentación:

En todas as sedes da UPA rexistráronse preto de 16.000 entradas e aproximadamente igual número de rexistros de saída.

Arquivo:

Polo importante número de documentación que se manexa é salientable o labor de arquivo, desenvolvéndose a cotío as funcións que son propias a tal actividade.

Automoción:

Na actividade policial o uso de vehículos de todo tipo é fundamental; constituíndo unha área de especial importancia, tanto polo custo que supón a súa adquisición

e o combustible, como polas tarefas de mantemento do parque móbil para garantir as axeitadas condicións de seguridade e, mesmo, de imaxe institucional.

O parque móbil da UPA na actualidade conta con 123 vehículos, varios deles cedidos póla Consellería de Medio Rural que fan labores de prevención e investigación de incendios.

UMA'S
UNIDADES MEDIO AMBIENTAIS
101

COCHES ROTUALADOS	59
COCHES CAMUFLADOS	**56**
MOTOS ROTULADAS	**4**
MOTOS CAMUFLADAS	**4**
TOTAL FLOTA	**123**

	Santiago	Coruña	Lugo	Ourense	Pvdra	Vigo	UPA
Coches	**49**	**15**	**13**	**15**	**11**	**12**	**115**
motos	**6**				**1**	**1**	**8**

Comunicacións:

Sendo conscientes da súa grande importancia na actividade policial e do constante dinamismo por mor dos continuos avances das novas tecnoloxías.

Dende finais do ano 2015 a Unidade incorporouse á rede de comunicacións dixitais de emerxencia de Galicia, baseada no estándar TETRA, que a Xunta de Galicia implementou a través da AMTEGA e RETEGAL.

En total a Unidade conta con 159 equipos, entre fixos, móbiles e portátiles, distribuídos entre todas as xefaturas.

8.2 INFORMATICA, FORMACIÓN, TIRO

Informática:

A UPA, dado o extenso ámbito xeográfico de actuación e a súa descentralización territorial en distintas sedes, unido á propia función policial, demanda un sistema integral tanto para a xestión e organización como para as intercomunicacións e o transvase de información. A natureza e a dinámica do traballo policial, tanto nos seus operativos como na súa xestión, esixe ademais dun áxil manexo, un tratamento seguro de todo tipo de datos, na súa maioría de especial protección.

O Gabinete Técnico, con dependencia directa da Xefatura de unidade continúa traballando no deseño dun proxecto de informatización, que permita traballar a toda unidade nun sistema único e integral.

A nova aplicación, **XESUPA** empezou a funcionar a principios o ano 2022, tratando de lograr a través dela unha xestión integral da Unidade, abarcando tanto a estatística policial, como a xestión relativa a persoal, armamento, vestiario, automoción, cuadrantes de servizo, entre outras.

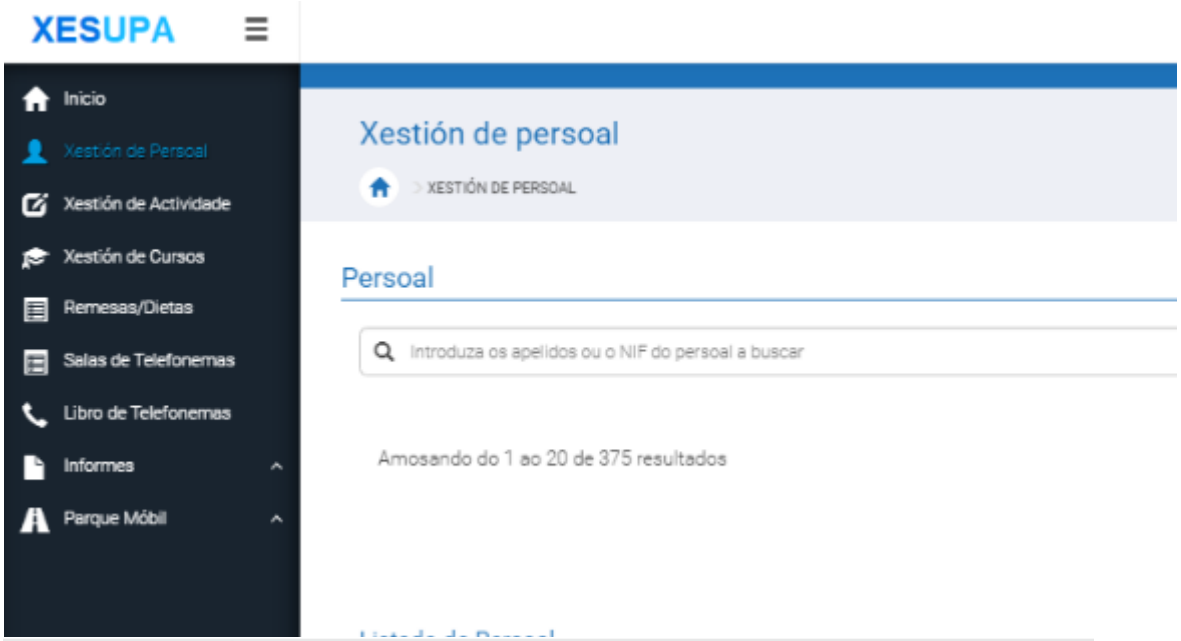
XESUPA
Inicio
Xestión de Persoal
Xestión de Actividade
Xestión de Cursos
Remesas/Dietas
Salas de Telefonemas
Libro de Telefonemas
Informes
Parque Móbil
Xestión de persoal
XESTIÓN DE PERSOAL
Persoal
Introduza os apelidos ou o NIF do persoal a buscar
Amosando do 1 ao 20 de 375 resultados

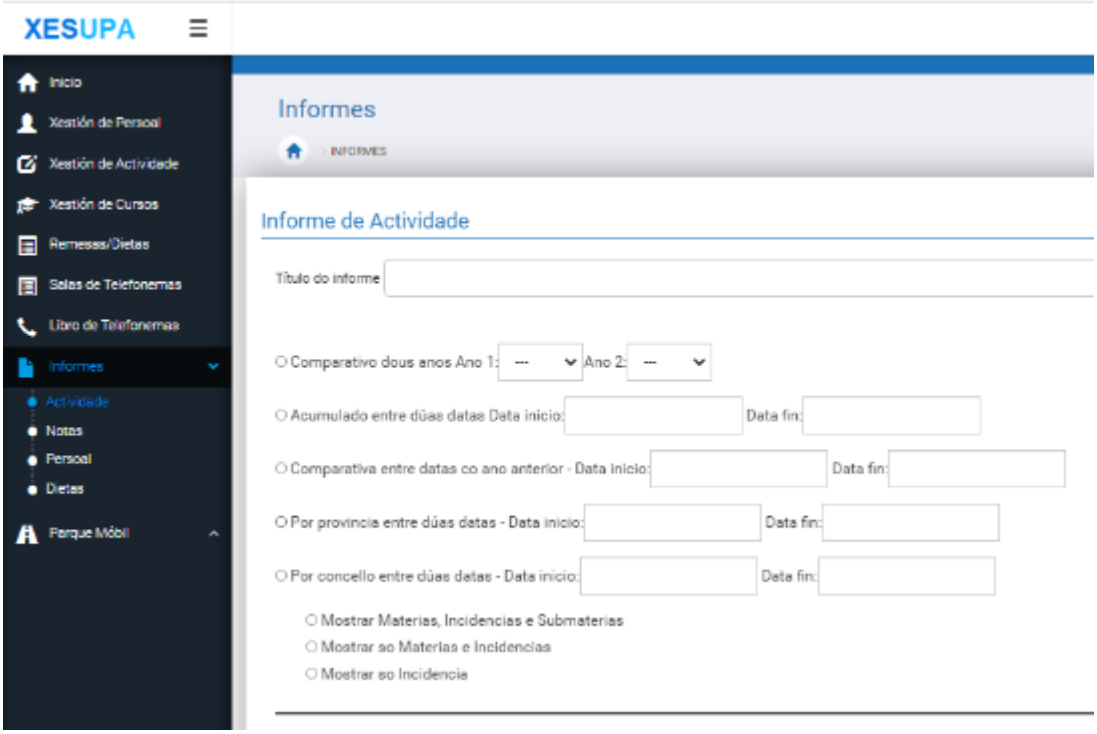
XESUPA
Inicio
Xestión de Persoal
Xestión de Actividade
Xestión de Cursos
Remesas/Dietas
Salas de Telefonemas
Libro de Telefonemas
Informes
Actividade
Notas
Persoal
Dietas
Parque Móbil
Informes
INFORMES
Informe de Actividade
Título do informe
Comparativo dous anos Ano 1: --- Ano 2: ---
Acumulado entre dúas datas Data inicio: Data fin:
Comparativa entre datas co ano anterior - Data inicio: Data fin:
Por provincia entre dúas datas - Data inicio: Data fin:
Por concello entre dúas datas - Data inicio: Data fin:
Mostrar Materias, Incidencias e Submaterias
Mostrar so Materias e Incidencias
Mostrar so Incidencia

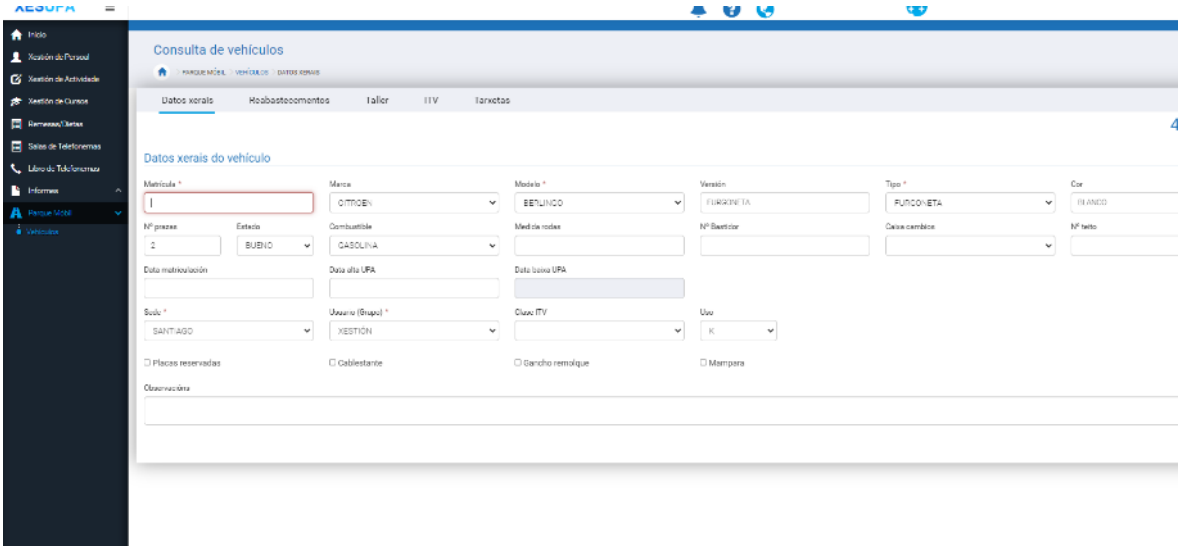

Como as restantes unidades da Xunta de Galicia a UPA conta con enderezos electrónicos baixo o dominio @xunta.gal.

	CORREO ELECTRONICO
Xefatura Unidade	galipol.xefatura@xunta.gal
Secretaría Xeral	galipol.secretaria@xunta.gal
Gabinete Técnico	gabinete.galipol@xunta.gal
Sala de Coordinación	galipol.sala@xunta.gal
Xefatura de A Coruña:	galipol.xpco@xunta.gal
Secretaría A Coruña	galipol.spco@xunta.gal
Xefatura de Lugo	galipol.xplu@xunta.gal
Secretaría Lugo	galipol.splu@xunta.gal
Secretaría Ourense:	galipol.spou@xunta.gal
Xefatura de Ourense	galipol.spou@xunta.gal
Xefatura de Pontevedra	galipol.xppo@xunta.gal
Secretaría Pontevedra	galipol.sppo@xunta.gal
Xefatura de Vigo	galipol.xlvi@xunta.gal
Secretaría Vigo	galipol.slvi@xunta.gal

Formación:

No ano 2023 o número de cursos relacionados coa actividade policial, se incrementou respecto ao 2022, participando en cursos propios como o de operativa policial, e outros en colaboración coa Xefatura Superior de Policía de Galicia.

.

EQUIPO DE TIRO POLICIAL

Cumpriuse na súa totalidade o Plan Nacional de Tiro previsto pola Dirección Xeral da Policía.

9.- OBXECTIVOS PARA O ANO 2024

OBXECTIVOS DA UNIDADE DE POLICÍA ADSCRITA PARA O ANO 2.024

Seguindo as directrices marcadas pola Vicepresidencia primeira e Conselleria de Presidencia, Xustiza e Deportes por medio da Dirección Xeral de Emerxencias para o presente ano 2.024 a UPA ten os seguintes obxectivos:

- Cubrir as prazas vacantes na Unidade ata alcanzar o estipulado no vixente Catálogo de Postos de Traballo.
- Renovación da flota de vehículos, especialmente dos máis antigos.
- Creación da marca corporativa da Unidade, distintivo e logo.
- Mellora do edificio da sede de Lugo, do control de seguridade da Xefatura de Santiago e o traslado da "plantilla" de Vigo á nova sede. Tamén solucionar a problemática do aparcamento da sede da Coruña.
- Avanzar na dixitalización da Unidade: REXEL, desenrolo da páxina web, conexión con Sidenpol, LEXNET, obxectivo "papel cero".
- Actualización do vixente Protocolo de Menores.
- Optimización da formación de tódolos integrantes da UPA nas materias nas que ten competencia.
- Mellora na especialización dos grupos de VIOXÉN para que supoña unha maior atención ás vítimas deste tipo de delitos e un control mais intenso dos seus posibles agresores.
- Potenciar a investigación e a prevención dos incendios forestais: avanzar na especialización dos investigadores, mellorar a coordinación con tódolos servizos implicados, incorporar novas técnicas de prevención (drons, cámaras, ...).
- Incrementar a loita contra o furtivismo marítimo, tanto na actividade investigadora, como da preventiva, colaborando para elo cos distintos operadores implicados. Afianzamento do grupo de Actividades Subacuáticas.
- Vixilancia e protección dos Camiños de Santiago: atención aos peregrinos

impedindo que grupos organizados dedíquense á mendicidade, furtos, etcétera, na súa contorna. Auxilio aos peregrinos ante posibles riscos de saúde, seguridade e outros.

- Manter o nivel de colaboración coas distintas consellerías, dentro das posibilidades que permiten a perda de efectivos.